Poštnina plačana v gotovini

Sped. in abbon. postale - II Gruppo 70 %

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija . . Lir 10.000
Letna inozemstvo . . . . » 15.000
Letna inozemstvo, USA dol. 18
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXXI. - Štev. 10 (1543) | Gorica - četrtek, 8. marca 1979 - Trst | Posamezna številka Lir 200

Zrušena bajka o Vietnamu

Znani poznavalec Tretjega sveta Piero Gheddo je v februarski številki revije »Mondo e missioni« objavil uvodnik z gornjim naslovom. Zaradi tematike se nam zdi članek aktualen in ga zato v prevodu posredujemo našim bralcem.

REŽIM STLINSKEGA TIPA

Napad Vietnama na Kambodžo 7. januarja letos, ki se je končal s padcem glavnega mesta Phnom Penha, je povzročil krizo pri vseh tistih, ki so slepo verovali v »bajko o Vietnamu«. Gre za celo generacijo, ki se je naivno hranila z neko zgodbo, katero so umetno ustvarili časnikarji, izobraženci, politiki brez slehernega temelja o resničnih dejstvih.

Danes se vsi čudijo, ko odkrivajo, da je v Vietnamu režim stalinskega tipa, poln zatiranja na znotraj, osvajalen in kolonialističen v zunanji politiki. Toda že pred petimi, desetimi, dvajsetimi leti je obstajala dokumentacija, ki bi morala odpreti oči vsaj bolj pripravljenim osebam. Toda ljudje niso hoteli verjeti.

»Zapirali so si oči pred soncem,« kot se izraža Solženicin. Pri tem misli na intelektualce v tridesetih in štiridesetih letih, ki niso hoteli priznati, da v sovjetski Rusiji obstajajo Stalinovi zločini proti človeštvu. »Če bi priznali resničnost dejstev, bi se prej morali odpovedati upanju v možnost socializma s človeškim obrazom,« piše neki sodelavec francoske revije »Esprit«, ki je ena tistih, ki so se svoj čas upirale, da bi obsodile Stalina.

PREVARANA MLADINA

»Tragično je to, piše Paese Sera, da se z napredovanjem Vietnamcev rušijo sanje o pravici, miru, bratstvu med narodi, socializmu, sanje, ki jih je sanjala mladina polovice sveta v teh zadnjih dvajsetih letih. Gre za tragedijo neke generacije, za osebno tragedijo, ker napad na Kambodžo pomeni izdajo, umazanje in uničenje tistega, kar smo najlepšega hranili v svojih dušah kot državljani sveta, ki so vedno stali na strani zatiranih.«

To je priznanje, ki ga moramo spoštovati, kot tudi tisto mnogih intelektualcev, časnikarjev in kulturnih osebnosti v Franciji in posebno v Ameriki. »Vsaka kritika glede Vietnama, je napisal Lacoutire, mora iti vštric z globoko samokritiko. Kar se danes govori o Vietnamu, se je že dolgo vedelo. Toda v preteklosti smo vse to držali zase, nismo imeli poguma, da bi povedali javno.«

Zlom bajke o Vietnamu zapušča v dušah mnogih praznino, občutek bruhanja in potrtosti kot po velikem pijančevanju. Hudo bi bilo, če bi ta praznina postala predsoba politične in človečanske brezbrižnosti, če bi postala grob tolikih dobrih namenov.

Mislim, da je najbolj primeren odgovor dal papež Wojtyla v svojem nauku: ljubezen do človeka, služenje človeku, konkretnemu človeku, ki trpi poleg nas in po celem svetu, to nas mora spodbujati.

REVOLUCIONARNO NASILJE NE OSVOBAJA

Omama »bajke o Vietnamu«, kljub dobrim namenom mnogih, vendarle ni bila služba človeku, temveč neki ideologiji, ki poveličuje nasilje in zatira človeka. Naša napaka je bila, kot piše Lacoutire, ta, da smo ploskali revolucionarnemu nasilju, češ da osvobaja človeka, ljudstvo. Zapirali pa smo oči in srce pred klici tistih, ki jih je revolucija zatirala.

Nauk iz Vietnama naj služi pri presojanju drugih sličnih »osvobodilnih gibanj«, ki se sistematično poslužujejo nasilja in avtoritarnih metod v svojih vrstah, da se rešijo rasizma (Južna Afrika) ali vojaških režimov (Južna Amerika). Med nasiljem države in nasiljem revolucije kristjan izbere to, da služi človeku s postopnim osvobajanjem, z dialogom in ne z nasiljem. To je edini način, ki spoštuje človeka in ki ga ni mogoče izrabiti za nobeno ideologijo.

ŽRTEV NASILJA JE VEDNO ČLOVEK

Ta članek je p. Gheddo napisal pred napadom Kitajske na Vietnam. Kaj bi rekel šele danes, ko je socialistična Kitajska napadla socialistični Vietnam, ki je napadel socialistično Kambodžo? Izkazalo se je, kar je bilo že davno znano: Nasilje rodi nasilje, tisti, ki plača, je pa človek, zmeraj človek, v vsaki revoluciji, v vsaki vojni. Tudi v socialističnih revolucijah in v vojnah med socialističnimi državami. Vedno plača človek, ker postane plen neke ideologije: ta postane malik, človek pa njegova žrtev, pa naj bo proti revoluciji ali zanjo.

Zato nima smisla, da danes poveličujejo žrtve, ki so padle za revolucijo, in sramotijo tiste, ki so padli proti revoluciji: eni in drugi so žrtve neke ideologije, ki je postala malik. Malik sta bila fašizem in nacionalsocializem, malik je komunistična ideologija. Koliko žrtev bodo še požrli slični maliki, da pridejo ljudje k pameti?

Konkordat dà ali ne?

V Gorici je tako imenovana »Comunità di base« v župniji sv. Ane sklicala okroglo mizo na temo: »Zakaj smo proti konkordatu«. Kot sedež debate so zaprosili občino, naj jim da na razpolago dvorano v zavodu Lenassi, ki je last občine. Občinski odbor je pa odgovoril, da dvorane ne more dati, ker je ta namenjena le za socialne in kulturne manifestacije. Prosilci so se zaradi tega užalili in v ciklostiliranem listu protestirali zoper ravnanje občine, češ da so dvorano dali na razpolago že raznim drugim organizacijam, tudi UDI, in da ni merila, ki bo odločalo, kaj je kultura in kaj je politika. Da bi okrogla miza ne odpadla, so v soboto 3. marca sklicali debato v prostorih Telovadnega združenja v Gorici (UGG).

DVE VPRAŠANJI

Toliko za kroniko. Pri tem vstajata dve vprašanji: 1. Ali je napovedana debata bila političnega značaja ali ne. 2. Ali more biti danes italijanski kristjan zoper konkordat med Cerkvijo in državo.

Glede prvega vprašanja za nas ni dvoma. Trenutno je zadeva konkordata izrecno politično vprašanje. To pa zaradi nastopa radikalcev in drugih političnih sil v državi, ki so iz tega državno-cerkvenega vprašanja napravili izrazito politično zadevo, pri kateri ne gre, da bi iskali najbolj primerno rešitev temu zapletenemu vprašanju, temveč gre za vsiljevanje politične volje nekaterih političnih sil v Italiji, ki so proti konkordatu. Zato je občinska uprava prav naredila, da ni dala svojih prostorov na razpolago za slično politično manifestacijo.

Drugo vprašanje pa je umestnost konkordata med katoliško Cerkvijo in italijansko državo. Pri tem so res lahko različna mnenja, kaj je boljše.

IDEALNA REŠITEV

Pred drugo svetovno vojno je predaval cerkveno zgodovino na Gregorijanski univerzi v Rimu p. Leiber, jezuit. Pozneje je postal eden glavnih sodelavcev papeža Pija XII. Ta profesor je leta 1938 dejal o konkordatih naslednje: Idealna rešitev je tista, ki vlada v Združenih državah Amerike; država je suverena na svojem področju, verske skupnosti so suverene na svojem področju.

Vsaka verska skupnost se sme organizirati kakor se ji zdi in kakor ji njene sile dopuščajo; država se v zadeve verskih skupnosti ne vtika. Te slednje se politično ne organizirajo, pač pa so socialno, vzgojno in kulturno zelo aktivne. Brez slehernega konkordata so tam odnosi med državo in raznimi Cerkvami dobro urejeni. Mislim, da gre bodoči razvoj v to smer, je menil profesor Leiber.

MARSIKJE JE KONKORDAT POTREBEN

Toda istočasno je zastavil tudi vprašanje: Ali se more danes katoliška Cerkev povsod odreči konkordatom podobno kot v Ameriki? Njegov odgovor je bil negativen. Cerkev se konkordatom ne more odpovedati zato, ker so drugod razmere drugačne. To se pravi, je dejal, da so še vedno slične tistim, ki so pripeljale do prvega konkordata v zgodovini, do tako imenovanega konkordata v Wormsu leta 1122.

Ta konkordat oz. dogovor je nastal po dolgotrajnih sporih med papežem in cesarji. Šlo je za spore, ki jih v zgodovini poznamo kot »boj za investituro«. Pri tem dogovoru sta se obe sprti stranki, cesar in papež, pogodili, kako hočeta za naprej urejati medsebojne odnose. Takrat je šlo predvsem za podeljevanje cerkvenih služb.

Od takrat naprej je bilo sklenjenih nič koliko konkordatov med Cerkvijo in raznimi državami. Niso pa konkordati nobena idealna rešitev za katoliško Cerkev. Zato je znan izrek: »Historia concordatorum historia dolorum.« Zgodovina konkordatov je tudi zgodba o raznih nevšečnostih. Vendar v sedanjih razmerah ostanejo nekako nujno zlo marsikje, in sicer zato, ker hoče s konkordati Cerkev zaščititi versko svobodo vernikov, ki jo režimi marsikdaj in marsikje ovirajo ali celo zanikajo.

S konkordati Cerkev ne išče kakih svojih privilegijev, vsaj po zadnjem koncilu ne, temveč hoče predvsem zaščititi versko svobodo svojih vernikov, ki je velikokrat dejansko ni kljub slovesnim izjavam v vseh državnih ustavah.

Ko bi bili »Cristiani di Base« pazljivo prebrali zlasti »Izjavo o verski svobodi« in nekatere odlomke o konstituciji o Cerkvi v sedanjem svetu in »Lumen gentium«, bi videli, kaj danes išče in hoče Cerkev: v državah, kjer je še veliko antiklerikalizma, cezaropapizma, ideološke nestrpnosti, to se pravi, kjer še ni resnične verske svobode, hoče s konkordati omejiti pogubni vpliv raznih režimov, ki si lastijo oblast tudi v verskih, moralnih in cerkvenih zadevah.

KAKO PA V ITALIJI?

Bi se lahko v naši državi odrekli konkordatu? Prav lahko bi se, če bi bile razmere dovolj zrele za to. Toda Vatikan in italijanski škofje menijo, da niso še dani pogoji, da bi se Cerkev mogla odreči konkordatu, to je dogovoru, ki naj tudi po državnopravni plati zaščiti temeljne verske svoboščine vernikov.

Ideološka usmerjenost nekaterih močnih političnih sil je namreč tako nasprotna Cerkvi, da bi ta ne mogla živeti kot svobodna Cerkev v svobodni državi, podobno kot v ZDA in še kje drugje. Tam nimajo konkordatov, ker ne čutijo potrebe po njih. O sedanji Italiji pa, čeprav ima zelo svobodoljubno ustavo, ne moremo kaj takega trditi. Preveč Cerkvi sovražnih usedlin v italijanski družbi pogojuje njeno svobodo.

Prav zato skuša Vatikan doseči nov dogovor z italijansko državo, oziroma nov konkordat, ki naj zagotovi Cerkvi v Italiji, to je vernim kristjanom, tisto svobodo, ki jo Cerkev zahteva za svoje vernike. Ustavna določila niso dovolj. Če so »Cristiani di Base« dobronamerni kristjani, bi se tega morali zavedati.

K. H.

Milanski dnevnik poroča o Slovencih

V svoji izdaji 2. marca letos je milanski dnevnik »Il Corriere della sera«, ki sodi med najbolj razširjene časopise v Italiji, prinesel obširen in tehten članek o beneških Slovencih. Pod naslovom »La Slavia Friulana vuole la sua lingua« (Furlanska Slovenija zahteva svoj jezik) je njegov posebni dopisnik Giancarlo Pertegato podrobno analiziral zgodovinski razvoj in sedanji položaj beneških Slovencev. Članek je zelo pozitiven in spada v niz dolgih reportaž, ki jih je omenjeni časnikar že imel o raznih manjšinah in njih zahtevah. Ker se dotika naše splošne problematike, ga bomo tu v glavnem povzeli.

»Kaj se lahko očita ljudem Nadiških in Terskih dolin ter Rezije? So delavni kot Furlani, kriminalnost je skoraj nepoznano dejstvo, niti ne pomnimo dogodkov organiziranega upora državnim zakonom. Teh gorjanov in kmetov niti ni mogoče obtožiti, da se izseljujejo z namenom, da bi se izmaknili davčnim predpisom, saj njih srednji dohodek šteje nekako 220 tisoč lir na leto, kar da razumeti, zakaj se jih je mnogo izselilo v tujino... In vendar že dobro stoletje tih očitek preganja prebivalce Furlanske Slovenije ali Benečije. Morda se njihovega narečja bojijo, morda ga kdo ne ljubi! Dejstvo je, da odkar so družinski poglavarji Furlanske Slavije leta 1866 množično glasovali za priključitev k Italiji, niso več pridobili avtonomije, ki so jo imeli kot obmejna marka beneške republike, ki jim jo je Avstrija odvzela, ko je prišla na mesto Benetk.«

Tako člankar začenja svoj oris beneških Slovencev (naslov in članek čez štiri stolpce lista). V nadaljevanju se na dolgo zaustavi ob liku buditelja in pesnika Ivana Trinka. Obenem poudarja negativno vlogo italijanskega učiteljišča v Špetru Slovenov, ki je imelo namen poitalijančenje prebivalstva, zlasti mladine. Nato dodaja:

»Malo ljudstvo teh slovenskih obronkov videmske vzhodne meje tedaj ni imelo laičnih izobražencev; njegova vernost pa je rodila veliko duhovnikov, kot je naravno za zemljo, ki je s tega vidika tako plodovita.«

V nadaljevanju pravi člankar, da je bila tako slovenščina izrinjena iz občinskih uradov, vojašnic, sodišč, iz vseh velikih in malih sedežev (Palazzi) državne birokracije, zato pa je našla zatočišče v gostilni, na sejmih, posebej v cerkvi.

GLAS BENEŠKIH ROJAKOV

Članek nato nadaljuje v obliki intervvju, v katerem so sodelovali razni duhovniki in laiki Beneške Slovenije. Tako prof. Marino Qualizza iz videmskega semeništča opozarja v svojih izjavah na primerjavo domače duhovščine z duhovniki na Poljskem, kjer so prav oni vedno branili narodno identiteto. Dalje beneški duhovnik še pripominja, da danes ni več čutiti tistega pritiska policijskih oblasti, ki so še pred kakimi desetimi leti hodili po župniščih in odvračali duhovnike od rabe domačega jezika. Tudi slovenska domača Cerkev ima že trdne temelje, čeprav je mnogo domačih duhovnikov porazgubljenih drugod po deželi.

V članku milanskega dnevnika beremo nato še druge izjave beneških laikov. Tako govori o političnem in socialnem položaju Ferruccio Clavora, ki poudarja s političnega vidika volivni prispevek Benečanov Krščanski demokraciji. Danes vodi med drugim raziskovalno ustanovo SLORI v Čedadu. Dino Del Medico govori o socialnem položaju beneških Slovencev. O gospodarskih problemih — zlasti v zvezi z obnovo po potresu — pa je odgovarjal arh. Valentin Simoniti, predsednik videmske zbornice arhitektov. O kulturnih problemih in tisku je govoril prof. Pavel Petricig; list objavlja nato še imena beneških listov in glavnih društev vse tja do Ukev.

Od Slovencev izven beneškega prostora odgovarjata dopisniku dnevnika »Corriere della sera« še dr. Pavle Merkù v zvezi s svojimi etnografskimi raziskavami v Reziji in Beneški Sloveniji ter prof. Andrej Bratuž glede na vlogo Slovenske skupnosti (SSk) v tej stvarnosti.

»CENTOMILA TRA TRIESTE, UDINE E GORIZIA«

Pod gornjim naslovom (100.000 med Trstom, Vidmom in Gorico) pa časnikar Ulderico Bernardi v istem dnevniku v posebnem okviru podaja kratko, a sintetično podobo celotne slovenske manjšine v Italiji. Zanimivo, da daje poleg italijanskih tudi slovenska imena za Trst in Gorico. Omenja, da imajo Slovenci na Tržaškem in Goriškem vse šolske stopnje od otroških vrtcev do višjih srednjih šol, o Trstu pa omenja še glavne kulturne ustanove in dnevni tisk. »V videmski pokrajini ni nobene slovenske državne šole in težnja je prepovedati vse spontane pobude, tako v šoli kot v verski kulturi,« pripominja člankar.

Bernardi nato v bežnem zgodovinskem zapisu dodaja, da Italija ni nikdar bila mehka (»tenera«) do Slovencev in končuje: »Leta 1941 si je priključila celo ljubljansko pokrajino. Ko je v tridesetih letih prepovedala njih jezik, so se našli učitelji, ki so pljuvali na otroke, če so jih zasačili govoriti slovensko.«

Članek v dnevniku »Corriere della sera« je nedvomno lep prispevek k poznanju ne le beneške, ampak sploh slovenske stvarnosti v Italiji. Obenem kaže, da vsedržavni tisk vse drugače in bolj objektivno gleda na slovensko problematiko od lokalnega. To velja zlasti za tržaški italijanski dnevnik, ki z novim uredništvom ni veliko spremenil svojega lica. Se posebej ne v vsej dolgi protislovenski gonji zadnjih mesecev, ko pod obliko »poročanja« in raznih pisem uredništvu stresa ves svoj gnev na vse to, kar je slovenskega. In prav zato so taki pogumni koraki velikega vsedržavnega tiska hvalevredni in prav bi bilo, da bi jih tukajšnji časnikarji večinskega naroda (in to bolj ali manj vseh drugih italijanskih dnevnih in tedenskih glasil) vsaj skromno posnemali!

Vojaki pri papežu

V četrtek 1. marca je sv. oče sprejel 10.000 italijanskih vojakov, ki jih je spremljal obrambni minister Ruffini. Ker je papež prišel k sprejemu z zamudo, je dejal šaljivo, da bi zaslužil vojaško kazen, vendar prosi za oprostitev. V govoru je dejal, da so vojaki branilci reda in svobode ter pravičnosti. Potem jim je govoril o pomenu življenja, saj so vendar sami mladi fantje. Za mladega človeka je največja sreča, kadar pride do osebnega srečanja s Kristusom, ki edini more dati smisel našemu življenju. Današnji svet potrebuje predvsem Usmiljenih Samarijanov, ker potrebuje Kristusa. Naj si izberejo katero koli pot v življenju, najbolj važno je, da povsod širijo krščanski ideal ljubezni do Boga in do bližnjega. Povabil jih je: »Ne oddaljite se od Kristusa! Zanj se odločite!«

★

■ Papež Janez Pavel II. bo obiskal Poljsko, a ne v prvih dneh maja, ko bodo v Krakovu slavili 900-letnico mučeniške smrti škofa sv. Stanislava, temveč v juniju. Obisk bo trajal devet dni, od 2. do 10. junija. Najprej bo obiskal Varšavo in Gniezno (prva škofija na Poljskem), nato pa Częstohovo, Krakov in svoj rojstni kraj Wadowice.

Pomemben dan za narodnostni razvoj Benečije

V Špetru Slovenov je bilo 2. marca izredno uspešno in množično zborovanje, na katerem so o odnosu do vprašanja beneških Slovencev spregovorili tajniki oz. njih zastopniki vsedržavnih strank. O tej problematiki so v nabito polni dvorani spregovorili Bertoli za DC, Toschi za PCI, poslanec Castiglione za PSI, poslanec Scovacricchi za PSDI ter Jus, ki je govoril za Furlansko gibanje. Vsi so se pozitivno izrekli o rešitvi vprašanja zaščite beneških Slovencev, le zastopnik PSDI je pogreval stare teze o Benečiji, ki so bile svojčas drage predvsem »trikoloristom« žalostnega spomina. Zastopnik DC pa se je v meglenih besedah sicer zavzel za zaščito jezika in kulture beneškega ljudstva, vendar je privlekel na dan razliko, ki naj bi po njegovem obstajala med tržaškimi in goriškimi Slovenci na eni strani ter med beneškimi Slovenci na drugi.

Zborovanje oz. okroglo mizo so organizirala beneška slovenska društva. Ker organizatorji niso povabili le vsedržavnih strank, temveč tudi Furlansko gibanje (MF), se nam zdi čudno, da niso k okrogli mizi povabili tudi Slovenske skupnosti, kar si je vsak pričakoval, posebej zato, ker stalno z zavzetostjo in odločnostjo spremlja beneško manjšinsko problematiko in je tudi v tem smislu vložila v parlamentu ter v deželnem svetu zakonski predlog v korist vseh Slovencev v deželi Furlaniji-Julijski Benečiji. Že zaradi tega bi morala biti k tej okrogli mizi uradno povabljena.

To vrzel je dopolnil deželni svetovalec SSk dr. Štoka, ki se je zborovanja udeležil in je takoj v začetku posegel v diskusijo in obrazložil stališča in boje SSk za pravično ureditev vprašanj Slovencev v Benečiji, ki ne smejo biti Slovenci tretje kategorije, ampak enakovredni drugim Slovencem v državi. Poudaril je nato velik razvoj tega vprašanja v zadnjem času in odločno obsodil vse fašistične in podobne skupine, ki še zdaj rovarijo proti beneškim Slovencem s pobiranjem raznih podpisov, ustrahovanjem in moralnim pritiskom.

Od drugih številnih posegov, ki so naleteli na zelo ugoden vtis pri prisotnih (razgrajače in Slovencem sovražne posameznike pustimo ob strani), naj omenimo nastop prof. Qualizze in župnika Pasquala Gujona ter nastop Ferruccia Klavore, ki je z izredno objektivnostjo znanstveno analiziral problematiko Beneške Slovenije, in sicer z narodnega, socialnega, zgodovinskega in ekonomskega vidika.

Zborovanje v Špetru je nedvomno predstavljalo nov mejnik v boju beneških Slovencev za svoje pravice in istočasno za pravice celotne slovenske manjšine v Italiji.

Notranjost kapele bl. p. Leopolda v Domju

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Sv. Križ pri Trstu

Ponoči med 28. februarjem in 1. marcem je prešel v večno življenje naš župljan Stanko Vidoni, star komaj 53 let. Preživela ga je njegova mati Marija Bavčer, ki mu je ves čas nudila vzor verne matere. Že 39 let en dan ne umanjka od sv. maše. Pokojnikova žena Marija Kralj pa poje pri cerkvenem zboru vsako nedeljo že od mladih let, oba sinova pa sta stregla v cerkvi, starejši Robert 8 let, mlajši Pavel pa streže že deveto leto pri jutranji nedeljski maši.

Pokojnikovega pogreba, ki je bil v petek 2. marca popoldne se je udeležilo zelo veliko ljudi, domačih in tujih. Pogrebne obrede in sv. mašo je opravil domači dušni pastir ob prisotnosti župnika iz Barkovelj L. Zupančiča ter z Opčin V. Žerjala. Pel je domači pevski zbor. Pri odprtem grobu se je od pok. Stankota poslovil v imenu vseh vaščanov in Slovenske skupnosti Vilko Sedmak.

Dobri Bog naj da pokojniku, ki je bil skrben družinski oče, uživati večno srečo pri sebi, družini pa naj nadomesti težko izgubo z dobroto svoje ljubezni.

Osemdeset let duhovništva dr. Jožefa Demšarja

12. marca je starosta slovenskih duhovnikov dr. Jožef Demšar izpolnil 102 leti življenja. Rodil se je namreč v Škofji Loki 12. marca 1877. Letos bo isti duhovnik, če bo Bog hotel, 22. julija praznoval tudi 80 let svojega duhovništva.

Praznovanje obeh jubilejev bo to nedeljo 11. marca v župnijski cerkvi sv. Petra v Ljubljani. Ob 10.30 bo slovesno somaševanje z jubilantom, ki ga bo vodil nadškof dr. Pogačnik. Slavnostni govornik bo jubilantov učenec upokojeni učitelj Janez Lampič. Domači cerkveni zbor bo za to priložnost izvajal Mozartovo »Missa brevis«.

Jubilant živi že od leta 1914 v šempetrskem župnišču. Bil je dolgo let profesor verouka, učil pedagogiko na ljubljanski teološki fakulteti, od leta 1932-1945 pa je bil tudi ravnatelj uršulinskega učiteljišča v Ljubljani. In najbolj zanimiva značilnost duhovniške poti dr. Demšarja: v dolgih 80 letih ni za en dan opustil sv. maše. Res svojevrsten »rekord«!

Koroški ansambel »H. Artača« v Rimu

Za rimsko slovensko občestvo, in ne le zanj, je bil nastop ansambla Hanzija Artača v nedeljo 25. februarja s koroško pesnico Milko Hartmanovo in prof. Jožkom Kovačičem, ki je celotni nastop režiral, nekaj edinstvenega. Kljub pustnemu veselju, ki je marsikoga potegnilo drugam, se je zbralo ob petih popoldne v dvorani v ul. Dalmazia 12 okrog tristo ljudi, da prisluhnejo slovenski koroški melodiji in pesmim Milke Hartmanove.

Drobni glas pesnice, tako ubran po barvi, je zgrabil do srca. Kakšna sila mladosti v tej sivolasi podobi!

V dvorani so bili navzoči tudi Italijani, nekaj Hrvatov, Poljakov in Špancev, med njimi profesorji z Gregorijanske univerze ter celo pet Rusov iz Leningrada.

Vsem, ki so bili v dvorani, je nastop koroških gostov izredno ugajal. To je potrjevalo tudi nepretrgano ploskanje med samo prireditvijo (bilo ga je toliko, da je izvajalce programa najbrž že motilo!) Pravi plaz ploskanja pa se je dvignil, ko je utihnil poslednji zvok zadnje in za mnoge najlepše pesmi na programu: »Nasvidenje«.

Ansambel Hanzija Artača je poklonil društvu »Slomšek« plošče koroških pesmi, pesniško zbirko Milke Hartmanove, okusno sliko ansambla in umetniško sliko nadarjenega domačega umetnika Alberta Krajgerja.

V imenu rimskega slovenskega društva, ki je organiziralo nastop Koroščev v Rimu, se je gostom za ves njihov trud zahvalil predsednik Ivan Rebernik, ki je med drugim dejal: »Dokler bo rodila koroška zemlja take kot ste vi, naši gostje-budilci narodne zavesti, se ni bati, da bi naš življ podlegel sili nasprotovanj. Vi in vam podobni ste najboljši porok za to.«

OD TEDNA DO TEDNA

■ V Vatikanu so se v nedeljo 4. marca pričele postne duhovne vaje; trajale bodo do 10. marca. Zaradi tega so ta teden odpadle vse avdience. Duhovnih vaj se je udeležil tudi papež Janez Pavel II.

■ La Malfi, voditelju republikancev, ni uspelo sestaviti nove italijanske vlade. Zato je po več poskusih vrnil mandat predsedniku republike Pertiniju. Ta je začel nov krog posvetovanj. Možnosti sta le dve: ali bo kakemu demokrščanskemu veljaku le uspelo sestaviti vlado ali pa bo dosedanji ministrski predsednik Andreotti prosil za zaupnico v parlamentu. Ker je ne bo dobil, bo prišlo do predčasnega razpusta obeh zbornic in do razpisa novih volitev.

■ Razširjeno ustavno sodišče je izreklo razsodbo v zvezi s podkupovanjem ob nakupu letal tovarne Lockheed. Oproščen je bil bivši obrambni minister Gui, medtem pa je bil Tanassi (PSDI) spoznan za krivega in obsojen na dve leti in štiri mesece zapora. Enaka kazen je zadela brata Lefebvra, ki sta bila posrednika med tovarno in obtoženci.

■ Državnozborske volitve v Španiji, ki so bile v četrtek 1. marca, so bile presenečenje samo za tiste, ki so napovedovali, da bo socialistična stranka dosegla ali celo presegla sedanjo najmočnejšo politično grupacijo, Zvezo demokratične sredine (UCD). Zgodilo se pa je, da je UCD celo za dve mesti napredovala in dosegla 35,2 odstotka glasov ter 167 sedežev, socialisti pa so ostali pri 29,4 % in 121 sedežih. Za tri poslanska mesta so se dvignili komunisti (23 sedežev, 10,7 % glasov). Desnica je prejela manj glasov kot pri zadnjih volitvah leta 1977. CD, tj. demokratična koalicija je nazadovala od 16 na 9 sedežev. Edina stranka, ki je izrecno poudarjala zvestobo frankizmu in jo vodi Blas Pinar, je dobila en sam sedež. Močno so se okrepile deželne stranke; v Kataloniji krščansko usmerjena katalonska stranka 9, tri baskovske stranke 12, socialistična stranka Andaluzije 5. Rezultat volitev je tak, da bo dosedanji predsednik vlade Adolfo Suarez sestavil enotno vlado iz svoje stranke UCD, kadar bo pa potrebno, se bo naslonil na manjše stranke.

■ V Španiji so se teroristi znova spravili nad vojaške vrste in ubili generala Agustina Muñoz Vargasa. Ta je že četrti general, ki je bil umorjen leta 1979. Očividno hočejo teroristi ustvariti nezadovoljstvo med višjimi častniki, da bi ti nastopili proti sedanjemu ustavnemu redu.

■ Na Škotskem se je 32,9 % prebivalstva izreklo za omejeno avtonomijo, ki jo je britanska vlada pripravljena podeliti tej deželi, v Wallesu pa komaj 11,9 %. Ker je vlada zahtevala za podelitev avtonomije vsaj 40 % glasov, bo vse ostalo pri starem, to se pravi, London bo obema deželama še naprej krojil usodo.

■ Ob koncu predvolivne dejavnosti ze vrhovni sovjet je sovjetski voditelj Leonid Brežnjev v govoru pozval zahodne države, naj »se vzdržijo vsakršne oblike podpore Kitajski«. Znova je potrdil, da bo SZ spoštovala sporazum z Vietnamom, ni pa podrobneje opisal, kakšne ukrepe utegne izvesti. Brežnjev je izrazil upanje, da se bo v bližnji bodočnosti srečal z ameriškim predsednikom Carterjem. Pozdravil je »zmago revolucije v Iranu«. Glede notranjih zadev je dejal, da je še veliko problemov nerešenih. Zlasti poljedelstvo je na šibkih nogah.

■ Kitajske čete so se po 17 dneh bojev, »potem ko so dosegle zastavljene cilje«, začele umikati iz Vietnama. Obenem je kitajska vlada pozvala vietnamsko, naj se v kratkem času začno pogajanja med obema državama in se rešijo vsa mejna vprašanja.

■ Na sedežu ekumenskega svéta Cerkva v Ženevi je glavni tajnik Potter sprejel poglavarja koptske Cerkve v Egiptu Šenuda III. Ta predseduje 53 koptskim škofom, koptskih kristjanov pa je šest milijonov.

Apostolstvo molitve

Apostolstvo molitve je svetovna zveza, ki šteje nad 40 milijonov članov po vsem svetu. Njen namen je pomagati Cerkvi z molitvijo in žrtvami pri njenem apostolskem delu. Za vsak mesec določi sv. oče poseben namen, ki je za marec 1979 naslednji:

Splošni: Da bi se številna vprašanja izseljencev reševala s pravičnostjo in z bratsko ljubeznijo.

Misijonski: Za misijonarje, ki so zavoljo starosti, bolezni ali drugih vzrokov morali prenehati z delom, da bi svoje misijonsko delo nadaljevali kako drugače.

Domači: Da bi s samozatajevanjem ohranili gibčnost duha in zadoščevali Bogu za narodove grehe.

Solženicin na londonskem radiu

Nobelov nagrajenec, znani ruski pisatelj Aleksander Solženicin je na londonskem radiu BBC nedavno podal daljšo izjavo o razmerah v Sovjetski zvezi in na svetu. Zaradi njene pomembnosti jo objavljamo tudi v našem listu, vendar bolj v zgoščeni obliki.

S hitrimi koraki se približuje tretja svetovna vojna. Kljub temu zgubljajo odgovorni voditelji na Zahodu čas s klepetavim razpravljanjem in ping-pong igračkanjem s komunističnim režimom v Sovjetski zvezi. Zahodni politiki prepuščajo leto za letom nove dežele komunizmu in se niti ne zavedajo, kaj pomeni to za celotni svet.

Umik in beg svobodnega sveta pred komunizmom je že tako velik in je prišel tako daleč, da moja domovina Rusija lahko zaman pričakuje pomoči od zahodne Evrope in Severne Amerike. Rusija bo lahko služila Zahodu samo še za kakšno drobižno zamenjavo kakor so se pred meseci »pomenili« Kitajci in Amerikanci za Formozo.

Sedaj sovjetski komunizem nima drugega izhoda kakor edinole — napad. Blazneži v Kremlju bodo vrgli mojo domovino Rusijo in ves svet v novo vojno. Te ljudi čaka neibežna usoda zgodovinskih diktatorjev, ki po vrsti delajo nepopravljive napake. Uničili bodo vse, vrgli naš narod na kupe razvalin in slednjič sami propadli.

Edino majhno upanje za propad sovjetskega režima je ena milijarda Kitajcev, toda kaj, ko potem nastopi druga oblika komunizma in diktature! Amerikanci pripravljajo in podpihujejo Kitajce za vlogo novih napadalcev kakor so to počenjali pred in med drugo svetovno vojno z našimi narodi.

Ne morem si misliti, da bi mogel naš ruski narod s svojo nad tisočletno zgodovino odpihniti komunistični režim, ki nas tlači komaj šestdeset let. Edino pravi bojkot komunistične ideologije bi lahko prevrgel režim, toda to naše oporečniško gibanje, ki se sicer dobro razvija, nikakor samo vsega ne zmore. Bilo bi tisočkrat bolje, da bi prišel upor proti komunizmu od znotraj kakor svetovna vojna, ki jo bo komunizem sam povzročil.

Nekaj optimizma in veselega upanja nam vsem daje evropska in ameriška mladina, ki je veliko boljša kakor njeni vzgojitelji. Drugo še večje upanje pa je novi papež v Rimu, ki je prišel iz vzhodnega sveta. Sveti oče Janez Pavel II. je novo znamenje časa, pravi božji dar iz nebes!

UTRIP CERKVE

Dramsko delo sv. očeta na radiu

V četrtek 1. marca popoldne je italijanski radio na drugem programu oddajal dramsko delo sedanjega sv. očeta, ki ga je pod psevdonimom objavil pred dvajsetimi leti. Naslov se glasi: »Zlatarjega trgovina«. Obravnava tematiko treh zakonskih parov in ob tem precej dobro vse posledice pravega in zmotnega gledanja na zakonsko življenje. Dramsko delo je vzbudilo veliko pozornost v italijanski javnosti. Časopisje piše, da so v novem papežu odkrili ne le športnika, ampak tudi nadarjenega umetnika.

Nagrada Balzan m. Tereziji

V četrtek 1. marca so na rimski akademiji Lincei izročili nagrado Balzan znani misijonarji m. Tereziji iz Kalkute. Slovesnosti je prisostvoval tudi državni poglavar Pertini. Nagrada znaša 500.000 švicarskih frankov (250 milijonov lir). Nagrado podeljujejo osebi, ki se je v odlični meri posvetila delu za mir in bratstvo med narodi. Ob podelitvi so obširno osvetlili delo m. Terezije. Listino ji je izročil državni predsednik Pertini, ki se je potem dolgo z njo pogovarjal.

Časnikarjem je odgovarjala, da se čuti orodje ubogih vsega sveta. Potem je dejala, da je največje uboštvo tega sveta splav, ker se bojimo otrok, bojimo se jih vzgajati: »Želimo, da se vsak otrok, zaželen in nezaželen, rodi. Rojeni smo za velike stvari. Nismo samo številke.« Dejala je še: »Ubogi zahtevajo, da jih ne pozabimo!« Veliko je njeno zaupanje v božjo Previdnost, saj je rekla, da ni nikdar nikogar odklonila.

Mati Terezija se je rodila 27. avgusta 1910 v Skopju. Po rodu je Albanka. Dokončala je učiteljišče, potem je odšla v misijone v Indijo, kjer so delovali slovenski in hrvaški misijonarji. Ustanovila je kasneje svojo redovno družbo Misijonark ljubezni, ki ima sedaj 1.100 redovnic. Delujejo ne le v Indiji, ampak tudi po drugih deželah, celo v Rimu.

Nasmeh otroka, ki mu je dano potešiti lakoto. K tako sreči s svojim darom lahko prispeva vsakdo izmed nas

»Enotne liste« na Koroškem

Pod imenom Enotna lista se bodo v južnokoroških občinah predstavile slovenske liste na občinskih volitvah 25. marca letos. Da ta nastop bega najbolj koroške socialiste, je že znano. Leta 1973 so bile slovenske liste v 19, tokrat se bodo predstavile v 23 južnokoroških občinah. Na novo v občinah Straja vas v Ziljski dolini, v Vrbi in Bilčovsu ter v Velikovcu. Pobuda za samostojen nastop je prišla s strani samih krajevnih dejavnikov. Poleg teh se bodo slovenske liste predstavile v občinah, kjer so že na zadnjih občinskih volitvah žele precejšen uspeh: Bekštanj, Rožek, Št. Jakob v Rožu, Bistrica v Rožu, Škofiče, Hodiše, Kotmara vas, Borovlje, Šmarjeta v Rožu, Sele, Galicija, Železna Kapla, Škocijan, Dobrla vas, Djekše, Globasnica, Pliberk, Žitara vas in Suha.

Vprašujete
Odgovarjamo

Letos preveč romarskih izletov?

Neki družinski oče nam je poslal daljše pismo s sledečimi glavnimi vprašanji in problemi:

1. Samo v februarju smo dobili v našo hišo kar štiri tiskana vabila za štiri daljše romarske izlete v tem letu. Okrog velike noči pride še vabilo na naše vsakoletno župnijsko potovanje, da Barbane tam v septembru sploh ne omenim. Pri nas imamo še dva nadebudna skavta in s tem v zvezi razne izlete, jurjevanje, taborjenje.

2. Kaj se vam zdi, ali ni vseh teh akcij preveč? Kje pa naj zmoremo toliko sredstev in tudi s časom smo na tesnem. In navsezadnje, čemu takoj sedaj takšna sila na Poljsko in v Verono, čeprav smo dobili papeža iz Poljske in novega škofa za Trst iz Verone?

* * *

1.Predvsem so vabila, ki ste jih prejeli, samo vabila in prav nič več. Človek izbere, kar hoče in — zmore.

2. Nikakor ne drži, da sta novi papež in na Tržaškem novi škof »kriva« naših potovanj na Poljsko in v Verono. »Katoliški glas« je napovedal letošnje romanje na Poljsko že v lanskem avgustu, papež-Poljak pa je prvič spregovoril v Rimu 16. oktobra. Isto velja za Verono: že tri leta smo vedeli, da tam gradijo in zelo povečujejo znano Marijino cerkev v skalah in sklenili smo, da jo obiščemo, ko bo končana in posvečena. To se je zgodilo lansko pomlad in letos 25. aprila gre na ta edinstveni romarski izlet nad 500 že vpisanih Tržačanov.

3. Pač pa priznamo, da nas je presenetilo škofijsko romanje v Rim, za kar smo zvedeli direktno od tržaškega škofa ob zaključku zborovanja v lanskem decembru. Naše prvo skupno tržaško romanje v Rim želi biti po škofovi zamisli slovesen zaključek zborovanja »Iz oči v oči«.

Če naj med vsemi letošnjimi romanji sploh kakšno še posebej priporočimo, je predvsem to potovanje v Rim v septembru: »Trst z novim škofom po zborovanju pred novega papeža!« To skupno potovanje v Rim je škofova ideja, je škofova želja in sedaj smo v pripravah. Za Tržačane je v Rimu rezerviranih 1.500 mest, od teh 300 za Slovence. Trenutno je samo nekaj vpisanih po vaseh na Krasu, v mestu pa zelo malo. Sicer je čas za vpis do majnika, vendar želimo izrecno poudariti sledeče: tudi med našimi rimskimi romarji naj bo častno zastopana vsaka župnija, vsaka naša slovenska organizacija. Sedaj je čas in priložnost, da se enkrat v večjem številu pridružijo tudi naši moški, da bo tržaški škof z veseljem predstavil prvemu papežu Slovanu primerno zastopstvo tržaških Slovencev. Vsa navodila za to potovanje v Rim so na letakih v župniščih, zato jih tukaj ne ponavljamo.

Misijonska postna pobuda na Goriškem 1979

Po desetih letih delovanja

Letos poteka deset let, odkar se je v naši škofiji porodila misel, da bi tako imenovani akciji »Košček kruha iz ljubezni do Boga« postavili bolj jasen in določen cilj. Tako smo se najprej začeli zanimati za nekatere gobavce in njihove probleme (npr. za one v Manikrò), pozneje pa smo na zapadnem delu Afrike, in sicer v državi Slonokoščena obala, izbrali škofijo Bouakè in tej posvetili vse naše zanimanje in vso našo skrb.

Ker smo to škofijo nekako vzeli v oskrbo, se nismo mogli več zadovoljiti samo s tem, da bi ji priskočili na pomoč le v njenih gospodarskih težavah, ki izhajajo pač iz nerazvitosti dežele, ampak smo ji skušali predvsem pomagati z ljudmi, ki so bili pripravljeni podpreti težavno delo evangelizacije tamkajšnje razvijajoče se Cerkve.

Po desetih letih bi lahko naredili obračun, koliko in kako smo se mi v razne probleme in težave te dežele vživeli in koliko smo ji skušali pomagati. Seveda bi pri tem naleteli na sončne in senčne strani, kakor tudi na trenutke večjega ali manjšega navdušenja; mislim pa, da to sedaj ni najvažnejše. Pač pa je važno, da delo, ki smo ga začeli, nadaljujemo in uspeh gotovo ne bo izostal. Zato bi bilo prav, da bi vsak kristjan v naši škofiji poznal in tudi nekako sam doživljal vse to, kar se danes godi v Cerkvi in v svetu. Dokler teh raznih vprašanj in problemov ne bo vsak občutil kot svojih lastnih in dokler bodo kjerkoli na svetu živeli ljudje, ki Kristusa ne poznajo, ljudje, ki umirajo od lakote, se kristjani ne smemo in ne moremo odmikati delu.

Zadnji koncil, pa tudi papeži tega stoletja so večkrat poudarili, da je Cerkev po svoji naravi misijonska. Zato je nujno, da se tudi kristjan, ki je ud te Cerkve, čuti misijonar, oziroma da živi kot misijonar. Kako? Večkrat pravimo, da smo vsi otroci istega Očeta, da je ves človeški rod ena sama družina. Če je tako in če torej res hočemo biti pravi kristjani, ne smemo videti samo sebe in svojih osebnih težav, temveč moramo nuditi pomoč tudi drugim članom te družine, našim bratom, onim, ki niso tako srečni kot mi, ki trpijo lakoto ali so bolni, ki nimajo šol in zdravnikov, ali ki trpijo zaravi pomanjkanja verske ali politične svobode. Vse do tedaj, dokler se bodo na svetu take in podobne krivice dogajale, kristjani pred njimi ne smemo zapirati oči, kajti to bi pomenilo, da skrbimo samo zase, da vidimo samo sebe, da smo torej egoisti; egoizem pa je skrajno nasprotje krščanstva. Evangelij nas uči, da moramo bližnjega ljubiti, se zanj zanimati in mu po svojih močeh pomagati. In koliko je ljudi, ki so naše pomoči potrebni! Takih, ki jih vsak dan srečujemo, in takih, ki so daleč od nas, a so nam vendar kot ljudje blizu.

V zadnjem času se mnogo govori o neapeljskih otrokih in o njihovi žalostni usodi. Žal se javnost za nekatere probleme začne zanimati šele takrat, ko ti z vso silo udarijo na dan, pa naj bo to pri nas ali drugod po svetu. Neapelj je danes del Tretjega sveta in vendar to ne velja za vse njegove prebivalce, ampak samo za del teh. Življenje teh ljudi je v veliki meri življenje mnogih prebivalcev Latinske Amerike, Afrike in Azije. So pa neapeljski otroci vseeno na boljšem. Na pomoč so jim priskočile država in razne zdravstvene organizacije; pa tudi družba sama ima možnost, da jim lahko pomaga na najrazličnejše načine. A kdo naj pomaga onim revežem, ki živijo v skrajni bedi v revnih deželah Latinske Amerike, v afriških savanah in pragozdovih, v Aziji? Kdo naj tem ljudem in njihovim otrokom vlije iskrico upanja, da bodo končno tudi oni zaživeli človeka vredno življenje?

Letos poteka deseto leto naše organizirane pomoči misijonom oziroma Tretjemu svetu. Ob tej priložnosti bi želeli, da bi to delovanje vzbudilo v vseh nas še več zanimanja, več pomoči in več molitve. Želeli bi tudi, da bi se število onih, ki čutijo poklic za redovno in misijonsko življenje, povečalo in da bi vsakdo po svojih močeh naše delo tudi gmotno podprl. Tako bomo lahko v bodoče dosegli še večje uspehe.

Duhovniki in njihovi pomočniki, ki delujejo v našem škofijskem misijonskem centru, bodo na voljo župnijam, društvom, šolam in raznim drugim ustanovam, tako da bodo te lažje pomagale vsem tistim, ki bi se s temi vprašanji želeli bolj seznaniti. Namen centra je, da bi se z božjo pomočjo in v čim večjem številu ljudi vzbudilo za to akcijo zanimanje in z njim njihova razumevajoča pomoč.

Nihče ne zahteva nemogočih stvari, vendar pa bi želeli, da bi se s skupnimi močmi in z molitvijo v letu 1979 naša škofija še bolj približala oni iz Bouakè in da bi tako obe bili združeni v skupni službi človeku: onemu, ki ga muči glad po materialnem kruhu, in onemu, ki ga muči glad po Bogu.

Dva nasmejana obraza s Slonokoščene obale nas vabita, da v letošnjem postnem času podpremo misijonsko postno akcijo v pomoč škofije Bouakè, s katero je goriška škofija sestrsko povezana

Goriški misijonarji po svetu

Neki goriški misijonar je poslal goriškemu misijonskemu centru pismo, v katerem je zagrenjeno zapisal: »Vi v Gorici ne mislite na drugo kot na Bouakè, za vas kaj drugega ne obstaja. In mi, ki delujemo drugod?«

Deloma ta misijonar nima prav, kajti že v preteklih letih smo poslali misijonarjem, ki so iz naše škofije in delujejo izven Slonokoščene obale primeren prispevek v skladu za našimi možnostmi. Poleg tega jim pošiljamo tudi naš škofijski tednik »Voce Isontina«, ki naj bi nas povezoval.

Res pa je tudi, da obstaja nevarnost, da bi se naša škofija omejila na dialog s škofijo Bouakè in tako izgubila izpred oči vesoljsko razsežnost misijonstva. Naš škof in naši duhovniki niso samo škof in duhovniki Gorice ali Bouakeja, temveč pripadajo vesoljni Cerkvi.

Prav zato hočemo še enkrat poudariti: misijonska postna akcija, čeprav nas hoče opozoriti v prvi vrsti na probleme na Slonokoščeni obali, pač ne bi smela iti mimo problemov, težav in upov vseh drugih misijonarjev in misijonark, duhovnikov, redovnikov in laikov, ki delujejo širom po svetu.

Lani v novembru smo pisali osebno pismo vsakemu teh razpršenih misijonarjev. Rekli smo jim, naj nas obveščajo o svoji dejavnosti, opišejo okolje, v katerem delujejo, nakažejo izglede, ki jih imajo. In smo tudi obljubili svojo pomoč, ki naj bi bila zvesta in stalna. Predvidena denarna pomoč za goriške misijonarje, ki delujejo v drugih misijonih je 10 milijonov lir.

Nekateri so odgovorili in se zahvalili za izkazano pozornost ter obljubljeno pomoč. V obširnih pismih so predstavili svoje delo, veseli, da z njim lahko seznanijo naše goriške vernike, tako italijanske kot slovenske. Njih dopise bomo sproti objavljali, da se naši ljudje z misijonarji zbližajo in jim lahko učinkovito pomagajo.

Goriški misijonarji in misijonarke, zbrani v Kossouu

Škof iz Bouakè Vital Yao na obisku v katehistovskem centru. Na levi Fabio Mussi

Slepi Miha

»Morali bi živeti vsaj dve sto let, da bi zmolili komaj polovico rožnih vencev, ki jih zmoli on.« Ta »on« je slepi Miha, star 40 let, ki smo ga srečali v kraju Bobò pred cerkvijo pol ure pred pričetkom sv. maše. Gornjo izjavo pa je dal o njem eden najstarejših misijonarjev iz kongregacije Belih očetov.

Miha je stal pri vratih cerkve, z velikim rožnim vencem v roki, z ugaslimi očmi, uprtimi nekam v daljavo, z ustnicami, ki so se neprestano premikale. Molil je brez prestanka, molil za vse. V trenutku obhajila se je po kolenih približal obhajilni mizi, vedno z rožnim vencem v roki. In tako se je vrnil na svoje mesto. Misijonar nam je povedal, da ga nihče ne bi mogel pregovoriti, da opusti svoj način obhajanja. Miha pravi, da je treba molitev spremljati s pokoro. In ko so vsi verniki zunaj cerkve, on še vedno moli. Šele ko se zapro vrata svetišča, odide v spremstvu nekega mladeniča.

Ivano ga nagovori in mu daruje majhno vsoto denarja. Slepec ne ve, kako bi se zahvalil. Dolga vrsta raznih starozaveznih blagoslovov je njegov odgovor. »Blagoslov in pomoč našega očeta Abrahama naj bo s teboj! Pomoč in blagoslov našega očeta Izaka naj te spremlja! Blagoslov in pomoč našega očeta Jakoba naj te krepča!« In tako naprej prek Mojzesa, Davida, Jeremija, Izaija, Danijela in še drugih starozaveznih mož.

Naprosili smo slepega Miha, naj moli tudi za našo škofijo, za našo misijonsko dejavnost. Domači misijonar nam je zagotovil, da od tega trenutka Miha ne bo več nehal moliti za nas.

Kako živi slepi Miha? Ni še podpornih ali socialnih ustanov, ni pokojnin za ljudi kot je on. Zanj skrbijo posamezna krščanska občestva v mestu. Menjajoč se ga hranijo in nudijo streho. On pa hodi po prašnih cestah Boboja. Ni je maše, ki ji ne bi prisostvoval.

Po zaslugi ljudi, kot je ta slepi Miha, mož molitve, Cerkev napreduje. Cerkev potrebuje te vrste slepcev, ki ne vidijo sveta, neprestano pa zrejo Boga že v tem življenju.

To prilogo je oskrbel Misijonski škofijski center v Gorici. Dušni pastirji na Goriškem jo lahko dobijo tudi posebej. Priloge smo tiskali toliko, kolikor smo lani v oktobru tiskali »Misijonske nedelje 1978«.

Poseben sklad za vzdrževanje strojev in za gorivo

Stari, mali tovornjak Peugeot 404, kupljen iz druge roke, se ni hotel več ganiti. Nekaj fantov iz mizarske delavnice ga je zaman skušalo porivati in ga prositi, naj se zgane. Stari tovornjaček ni hotel ubogati.

Toda ni prvič, da se je to zgodilo. Še isti dan smo ga morali dvakrat porivati, da je končno le šel naprej. Pozno popoldne pa ga ni bilo mogoče spraviti z mesta, toda treba je bilo odpotovati, ker v vasi Koungouanou so čakali na Pepija in dva mlada katehista za verski pouk. Pustili so tovornjaček na dvorišču misijonske postaje, Pepi pa je šel prosit Don Chinota, da mu posodi avto, ki ga je on imel na razpolago, Renault 4, toda tudi Renault ni bil uporaben, ker električna naprava ni delovala. Don Chino je zaman ves popoldan bil za mehanika in ko je opazoval napravo avta R 4, je skušal odkriti okvaro. Sestre se še niso vrnile iz bližnjih vasi in tako so tisti večer v Kougouanouu zaman čakali Pepija in oba katehista.

Bilo je precejšnje razočaranje tudi zato, ker so prihajali iz Kossoua samo enkrat na teden in kadar so prihajali misijonarji, je bil to praznik za vso vas.

Toda niso samo v Kossouu vsi avtomobili, kar jih imajo na misijonski postaji, v slabem stanju. Poleg drugih se kuja tudi R 4, ki ga uporabljata s. Pija in s. Domitila. Tudi v Bouakè ima ta in oni avto svoje probleme, npr. avto p. Gennara, Citroen kmečkega tipa; desna vrata je treba skrbno zapreti, da ne ostanejo v rokah, kakor se je zgodilo nekega popoldneva, ko smo šli v Manikrò na pogreb nekega gobavca.

Nekdo bo morda mislil, da misijonarji ne znajo ravnati z avtomobili, ker jih preveč izrabljajo in zato so v kratkem času neuporabni. Pa nikakor ni tako! Dejstvo je, da so ceste, koder se morajo voziti misijonarji, ko obiskujejo razne vasi, zgolj peščene steze, polne lukenj, ne da bi govorili o določenih nemogočih prehodih, kjer pa je nujno priti skozi. In tako se končno tudi najmehkejši in najbolj poskočen avto, kakor so mnogi francoski avtomobili, pokvari bodisi v motorju ali v ostalih delih.

Prav zato smo letos med raznimi predlogi za pomoč stavili tudi posebnega za vzdrževanje avtomobilov in za nakup vsaj enega novega.

Trenutno imamo za 17 oseb, ki so zaposlene v državi Slonokoščena obala, deset vozil, od teh sta dva tovornjačka, eden motor in ena Vespa. Morda bi kdo mislil, da je to kar pretirano število, toda če pomislimo, da ima vsaka od teh zaposlenih oseb posebne naloge (patri, redovnice, bolničarke, laiki, frater), naloge, ki jih vršijo v raznih krajih in vaseh, z različnimi urniki, je razumljivo, da mora vsakdo izmed njih praktično imeti lastno vozilo na razpolago. Treba je tudi pomisliti, da stane v tej državi liter bencina 520 lir in da je vseh deset vozil vsak dan na cesti, tako si je lahko predstavljati, kako ogromne stroške mora vzdrževati misijonska postaja samo za gorivo, za vzdrževanje in popravljanje prevoznih sredstev.

Vsakdo si lahko tudi predstavlja, koliki so izdatki, da se 17 misijonarjem zagotovi hrana in vse ostalo, kar je potrebno za primerno življenje.

Res je, da ni zagotovila vsega vzdrževanja goriška nadškofija, kajti obe redovnici in dve bolničarki dobivajo plačo od zdravstvenega ministrstva za svoje delo, ki ga izvršujejo v Kossouu in Bouakèju. Toda to je prispevek, ki samo delno podpira dejavnost misijonarjev brez ozira na načrte za razvoj, ki ga želijo udejstviti.

V preteklih letih je velikodušnost goriških krisjanov vedno in bogato vzdrževala misijonarje in njihovo delo. Na poti tradicije, ki postaja vedno bolj trdna, mislimo, da bodo tudi letos podprli s svojimi prispevki delo misijonarjev in njihove pobude za napredek in evangelizacijo.

(Za vzdrževanje, popravila, za nakup vozil in goriva, kakor tudi za vzdrževanje 17 misijonarjev je predviden strošek 20 milijonov lir.)

18 poliomielitikov, ki pričakujejo voziček

Brat Silvester sredi svojih poliomielitičnih oskrbovancev. Nujno bi zanje potreboval 18 prevoznih vozičkov

Ko je zadnjič prišel na odpočitek v Italijo po 15-letnem trdem in utrudljivem delu v državi Visoki Volta, si je nameraval narediti zobno protezo, ker mu je večina zob že izginila in je upal, da mu bo z obnovljenimi zobmi uspelo premagati boleči čir, ki ga je mučil že nekaj let.

V Italiji je ostal tri mesece, toda ni mu uspelo, da bi si zdravil zobe, ker so ga mnogi, premnogi klicali na razne kraje, da bi govoril o svojem kmetijskem središču v Goundi in o svojih fantih. Tako se je vrnil v Afriko s slabimi zobmi in vedno bolj bolečim čirom, tako da končno ni mogel več zdržati. Imel je še srečo, da so ga kitajski zdravniki, ki že več let delujejo v bolnišnici v Koudougou, njegovi veliki prijatelji, rešili v zadnjem trenutku. Po težki operaciji so ga zdravili z veliko ljubeznijo.

Oseba, o kateri se govori, je brat Silvester, trd in trmast Piemontez, tako trmast, da hoče, da bi vzcvetela napol puščavska savana, po imenu Sahel, svežega spomina, in najlepše je to, da mu je uspelo in da mu dobro uspeva.

Če obiščeš polja, ki jih obdeluje skupaj s kakimi 40 fanti in afriškim bratom, se boš vprašal, če je to, kar vidiš, resnično: krasni vinogradi, zelenjava vseh vrst, bohotna koruza, papaje, ananas, mangi in v zadnjih dveh letih murve, ki mu jih je poslal prijatelj iz Avstralije, da bi mogel gojiti sviloprejko. Vsa okolica tega obdelanega zemljišča je suha.

Brat Silvester je priden delavec; vstaja ob petih zjutraj; moli in premišljuje eno uro in potem gre v Koudougou, ki je oddaljen 12 kilometrov, da prisostvuje sveti daritvi. Nato se vrne v Goundi, kjer ga ljudje iz bližnjih vasi že čakajo iz najrazličnejših razlogov. Nekateri potrebujejo pomoči, semen, zdravljenja. V Koudougou je bolnišnica, kjer deluje devet zelo zmožnih in ljubeznivih kitajskih zdravnikov. Toda mnogi pridejo vseeno k njemu, čeprav ni zdravnik.

Prihajajo v Goundi ob vseh dnevnih urah. Marsikdo je potrpežljivo čakal od šestih zjutraj do večera. In Silvester mora poskrbeti za vse: voditi delo na polju, vzgajati in voditi fante, zdraviti bolnike, tekati v bližnje vasi zaradi različnih potreb, tekati v Kougougou zaradi neštetih problemov in neštetih potreb, da more upravljati skupno 40 oseb in obširno kmetijo.

In vendar je brat Silvester našel čas in možnost, da je izvedel še nekaj: zbral je, poskrbel za bivališče in poklic poliomielitičnim fantom, ki bi drugače ostali prepuščeni sami sebi. Zgradil je zanje dve hiši. Trenutno jih je osem, toda tem se bodo pridružili še drugi, tako da bo skupina štela osemnajst, kolikor jih bo mogel spraviti v obe poslopji. Jasno je, da ti poliomielitični fantje, od 12 do 19 let, ne morejo obdelovati zemlje. Kaj naj bi torej delali? Potreben je poklic, ki bi ga lahko izvrševali, kljub nepokretnosti: tkanje.

Za vsakega izmed njih je dal narediti lesen okvir in ob tem okviru prebijejo svoje dneve in si služijo kruh s tem, da izdelujejo preprosto platno, ki ga zanje prodaja brat Silvester na trgu v Kougougou. Ko bodo odrasli in bodo zapustili kmetijsko središče ter se vrnili v svoje vasi, bodo izučeni v tkalskem poklicu in bodo imeli sredstvo, da se bodo lahko preživljali.

Ostane še problem njihove nepokretnosti. Gledajo svoje prijatelje, ki tekajo po dvorišču in se tudi igrajo, medtem ko so oni negibni na stolicah.

Ko je prišel v Goundi na obisk neki duhovnik, je daroval sveto mašo za fante. Bilo je ob pol sedmih zjutraj. Fantje so prišli v malo kapelico vsi nasmejani. So skoraj vsi kristjani in zanje je bila sveta daritev v kmetijskem centru dragocen dar. Zadnji so dospeli poliomielitiki, nekateri kar po vseh štirih preko prašnega dvorišča. Imeli so lesene deščice, na katere so naslanjali komolce in kolena in se tako počasi porivali naprej.

Po sveti daritvi je brat Silvester izjavil, da želi, da bi vsak izmed fantov dobil voziček, da bi se tako vsi mogli prosto in samostojno premikati po kmetiji.

Toda bilo je že preveč stroškov in preveč dolgov za komaj dokončani poslopji, zgrajeni prav za poliomielitike. Ko bi bilo mogoče najti nekoga, ki... nisem pustil bratu, da bi dokončal stavek. Morda je božja Previdnost poslala v Koundi tega ki... ta »ki« smo mi vsi.

(Za ta načrt je predviden strošek dva milijona lir.)

Star misijonar na delu

V gotovih letih je morda težko in utrudljivo spremeniti način življenja, način dela, naučiti se novih jezikov. Lahko si misliš, da je tako bilo tudi za p. Gennara. Po tolikih letih misijonskega delovanja v Braziliji, kjer je imel svojo skupino kristjanov, kjer je govoril v portugalščini in drugih krajevnih jezikih, so ga pred nekaj leti poklicali na delo v misijon Kossou, ki sta ga ustanovili goriška nadškofija in ustanova Pime v Afriki.

Toliko stvari je bilo treba obnoviti, začenši z jezikom, uradnim jezikom namreč, s francoščino in krajevnim, baolè. Prilagoditi se je bilo treba novi miselnosti, novim običajem in drugemu podnebju.

P. Gennaro, ki je imel že preko 50 let, je sprejel ponudbo in je zdaj že v polni aktivnosti v novem afriškem okolju. Spremljal sem p. Gennara v nekaterih njegovih misijonskih aktivnostih in sem bil presenečen nad energijo in navdušenjem tega že skoraj 60-letnega moža. Nekega dne je bil v Manikrò pogreb gobavca, ki je bil še katemuhen. Presenetilo me je ne samo ogromno število prisotnih, ki so spremljali s petjem in jokom gobavih slovo od umrlega brata, a še bolj me je presenetil način, kako je misijonar izvršil pogreb. Gobavca, ki ni imel nobenega sorodnika, so zavitega v rjuho, ob spremstvu petja in molitev, odnesli iz sobice dispanzerja in ga nesli še med petjem in molitvami na pokopališče izven vasi, ki je bilo vse preraščeno. Bil je sprevod ljudi, katerih večina je hodila z berglami; vodil ga je p. Gennaro, prisotni pa so peli in plesali, kot da bi šlo za praznično dogodek. Preden so truplo spustili v jamo, je misijonar pojasnil gobavcem skrivnost smrti in vstajenja; govoril je o umrlem bratu ter ponovno molil in pel

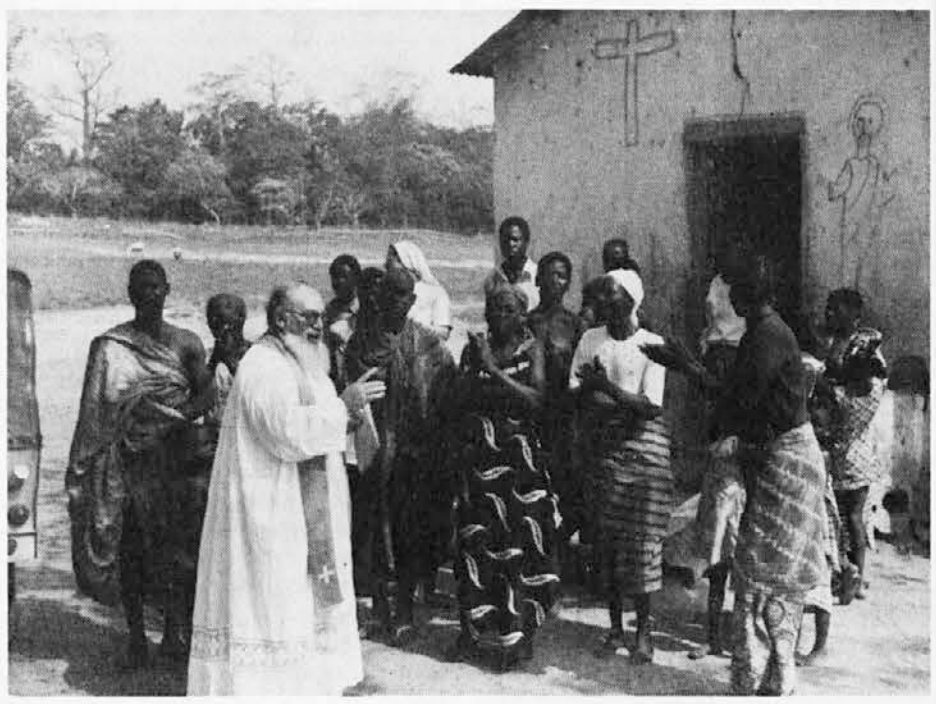

P. Gennaro med svojimi kristjani

zanj. Pomislil sem: za tega človeka, čigar smrt bi v drugih okoliščinah ostala neopažena, Cerkev pripravlja tako veliko slavje z najlepšimi spevi in molitvami. Mislil sem tudi na misijonarja, ki je v tem toplem popoldnevu pustil vse, da bi počastil truplo tega človeka, ki je komaj še imelo obliko človeka, in je posvetil temu človeku, ki je za ostali svet bil čisto nepomemben, iste časti kot bi jih imel za kako veliko osebnost.

— — —

Vas Mebo šteje samo nekaj sto ljudi in je kakih 25 km oddaljena od Bouakè. Kristjanov je komaj kakih 15. Nekaj starejših žensk, par moških in nekaj mladih katehumenov. Tja zahaja vsak teden s. Natalija za katekizem, in od časa do časa p. Gennaro za sv. daritev in zakramente. V nedeljo, ko sem šel s patrom Gennarom in s. Natalijo, je bilo kakih 30 ljudi navzočih pri sveti daritvi; poleg običajnih kristjanov, nekaj radovednežev, predvsem otrok, in pri vratih koče, ki je služila kot cerkev, nepogrešljive koze. V Mebo sem tako rekoč otipal ljubezen misijonarjev za domačine. Za tisto majhno skupino kristjanov je p. Gennaro daroval sv. mašo, ki je trajala poldrugo uro. Pojasnjeval je božjo besedo v njihovem jeziku, hotel je, da sami podajajo razlago, da sami sestavljajo namene molitve, nekatere zares čudne in originalne. (Neka poganka je prosila molitev za svojega moža, ki ji je ušel); toda predvsem je pel in plesal z njimi, z vso toploto in razumevanjem.

Mislil sem na tega 60-letnika, ki bi moral biti že v pokoju, in bi sedel v naslonjaču in prebiral časopise, v resnici pa se še vedno žrtvuje za širjenje božjega kraljestva in se skuša kolikor mogoče vživeti v afriško okolje.

Mizarska delavnica za gobavce

Včasih ima ena sama beseda moč, da prikliče stare spomine in na novo poživi občutke. Beseda Manikrò je ena teh.

Beseda, ki smo jo odkrili pred desetimi leti, in ki nam, če jo ponovimo danes, zbudi spomin na začetke naših postnih podvigov. Beseda Manikrò nam živo prikliče pred oči osebnost Raoula Follereauja, oprtega na palico, z velikim metuljčkom na prsih. Vidimo ga v Katoliškem domu, kjer je leta 1969 govoril našim ljudem, med katerimi je bilo veliko mladine.

In ljubezen, ki jo je sejal, je kmalu obrodila sad in prav v Manikrò, v tem neznanem zavetišču gobavih v zahodni Afriki, so zrastle prve zidane hiše za gobavce, ki so bile zgrajene z majhnimi in velikimi darovi, z žrtvami tolikih ljudi.

Lahko bi rekli, da je Manikrò srečna beseda, ali bolje rečeno blagoslovljena, kajti od tu se je začela počasi in morda nepričakovano naša misijonska naloga. Mislim, da si pred desetimi leti nihče ni mogel predstavljati, da bo danes goriška nadškofija doživljala v prvi osebi probleme evangelizacije in človeškega napredka. Med tem pa je tudi Manikrò zrastel. Pomnožilo se je število hiš. Zrastla je kmečka zadruga med družinami gobavcev s pomočjo laičnega misijonarja Fabija Mussija.

Prav s prispevki postne akcije lanskega leta so kupili traktor za poljska dela. Trenutno gradi g. Fabio s svojimi gobavci in z bratom Filipom, ki mu pogosto pomaga pri tem delu, jez iz ilovice ob koncu majhne dolinice vzdolž Manikroja.

Toda za Manikrò je danes na vidiku še drugi razvojni načrt: opremili naj bi zavetišče delavcev z majhno mizarsko delavnico, kjer bi nekateri odrasli gobavci, ki so še zmožni dela, lahko našli zaposlitev in tudi neko možnost preživljanja s prodajo izdelkov (mize, stoli, postelje itd.), ki bi prišli iz njihove delavnice.

Na voljo je stroj za mizarsko delavnico, ki bi ga ministrstvo za zdravje odstopilo; v šoli v Kossou so dva ali trije dobro izučeni mladeniči, ki bi lahko vodili to mizarsko delavnico. In kaj manjka še? Trenutno manjka poslopje in denar za gradnjo. Potrebno je poslopje, ki naj bi bilo dovolj obširno, da bi se gobavci v njem prosto gibali, in bi ga bilo treba opremiti s primernim orodjem in bi vanj napeljali elektriko za stroje in tudi vodo.

Začasna kapelica, dokler je ne nadomesti boljša cerkev

Spominjajoč se navdušenja izpred 10 let, obnavljamo aktivnost vseh teh let in stavimo v ospredje ime Manikrò v upanju, da bo v tistem zavodu za gobavce, poleg hiš, traktorja in umetnega jezera Gorica doprinesla tudi k izgradnji lepe mizarske delavnice, v kateri bodo gobavci doživljali veselje, ko se bodo čutili smožni za delo in ne samo potrebni pomoči.

(Za uresničitev tega načrta je predviden strošek 4.000.000 lir.)

Dva iz gobavega naselja Manikrò pri delu na polju

Novi načini posta

Verski list, ki ga izdaja škofija Linz v Gornji Avstriji, »Linzer Kirchenzeitung«, je za lansko postno kvatrno nedeljo predlagal bralcem, naj si izberejo enega izmed načinov sodobnega posta. Objavil je tale seznam:

— Narediti drugemu veselje.
— Pomisliti na svojo smrt.
— Najti čas, da ustrežeš bližnjemu.
— Misliti na korist skupnosti.
— Potruditi se za veselo razpoloženje.
— Odpovedati se nasilju.
— Deliti svoje med druge.
— Na pustiti, da ti izkažejo prednost pred drugimi.
— Odpovedati se kakemu razkošju.
— Znati molčati.
— Potrpeti namesto zabavljati.
— Poslušati človeka, ki ni prijeten.
— Pomisliti, kje bi bil lahko bolj skromen.
— Poskrbeti za red v svojih stvareh.
— Pomagati drugemu, čeprav ni prijetno.

Povratek misijonarja Majcena

Iz Celovca smo zvedeli, da se pred veliko nočjo vrne v Slovenijo starosta naših misijonarjev, salezijanec Andrej Majcen. Ta duhovnik je veliko let deloval na Kitajskem in v Južnem Vietnamu. Ob prihodu komunistov na oblast je bil iz obeh držav izgnan in je bival sedaj nekaj let na Formozi. Upamo, da se bo na povratku v domovino ustavil tudi v Trstu in Gorici in seveda na Koroškem, kjer imajo njegovi mladi salezijanci v Vietnamu toliko prijateljev in dobrotnikov.

BRAT SILVESTER

Mnogokrat govorimo o čudovitih osebnostih, vendar njihovih zaslug večkrat ne znamo prav pretehtati. Mnogi ob takih priložnostih pravijo: »To pač ni nič novega, je pač čudovit človek, ki je vse svoje življenje posvetil bližnjemu.« To je večkrat vse, kar znamo povedati.

O bratu Silvestru so mnogi že slišali govoriti. In res, dovolj je, da je nekdo pri njem le nekaj dni, pravzaprav le nekaj ur, pa že lahko spozna, kako čudovit človek je to.

Prišel sem k njemu nekega dne opoldne. Iz puščave je pihal vroč veter (harmattan), in nosil s sabo oblake drobnega, rumenega prahu. Toplomer je kazal 38 stopinj v senci; vlage v zraku ni bilo več kot 20 %, tako da so se od vročine sušile ustnice. Brat Silvester mi je postregel s kosilom: z zelenjavo, jajci, salamo (bavi se tudi s prašičjerejo).

Za pogovor sva imela zelo malo časa, kajti že je brat v vsej naglici, brez opoldanskega počitka, moral v 3 km oddaljeno naselje, kjer ga je čakal bolnik, ki je komaj dospel s Slonokoščene obale, da ga odpelje v bolnišnico Koudougou. V tej bolnišnici delujejo kitajski zdravniki. Zelo so prijazni in za bolnike lepo skrbijo. Tudi bratu Silvestru so z operacijo rešili življenje; zdaj mu iz raznih zelišč pripravljajo zdravila, da pri tolikem delu ne omaga. Ko zapustiva bolnišnico, greva po cement; brat ga rabi pri zidanju stanovanj za poliomielitične otroke, ki so brez staršev. Okrog 17. ure se vrneva na misijon v Goundi. Brata že čaka cela vrsta bolnikov, vsak s svojimi potrebami in težavami. Ob 18. uri je sv. maša za mladino z misijona. Po maši se brat spet vrne v bolnišnico v Koudougou, da bolnega mladeniča odpelje domov; v bolnišnici so mu sicer nudili prvo pomoč, ali obdržati ga niso mogli, ker nimajo prostora.

Okrog 20. ure je večerna molitev; po molitvi je večerja. Dan je bil naporen in brat Silvester se ob 21.30 umakne v spalnico. Vendar za spanje ni časa; napisati je treba še vrsto pisem za razne prijatelje in dobrotnike. Ne bi mogel povedati, kdaj je v bratovi sobi ugasnila petrolejka, a mislim, da je moralo biti že precej pozno.

Opolnoči brata zbudijo. Neki deček iz bližnje vasi se slabo počuti, visoko vročino ima. Brat hiti, a 12-letni deček je medtem že umrl. Nihče ne bo nikoli vedel, kaj mu je bilo. Okrog ene se brat vrne.

Ob 5. uri zjutraj je spet na nogah. Najprej je na vrsti pol ure premišljevanja, nato branje brevirja, ob 6.30 pa sv. maša; pri njej so prisotni tudi otroci z misijona. Po maši brat v naglici spije malce čaja in že mora teči k drugemu bolniku. Medtem se je pred vrati misijona nabralo že na desetine ljudi, ki čakajo na zdravniško pomoč. Že od 6. ure so tam in mirno, vdano čakajo.

Ob 10. uri je brat spet na misijonu. Medtem je njegov pomočnik, brat Emil otrokom že odredil delo za tisti dan; nedaleč sedi v senci nekaj poliomielitičnih otrok, ki tkejo platno. To potem prodajajo in s tem nekaj zaslužijo. Teh otrok, oziroma mladostnikov, je osem. Od teh samo dva imata nekaj takega, kar naj bi bilo podobno invalidskemu vozičku, vsi ostali se plazijo po tleh. Resnično, za nas nepojmljivi prizori!

Na misijon pa kar naprej prihajajo ljudje, v glavnem bolniki: zgovoren dokaz, kako lahko služimo Bogu v svojih bližnjih.

Poljedelski center za katehiste

Povsod, kjer misijonarji začnejo z evangelizacijo, se takoj pokaže potreba po domačih katehistih, kajti le tako se začeto delo lahko razvije, nadaljuje in utrdi. Ti katehisti pripravljajo in olajšujejo delo misijonarja, ki more priti v posamezna naselja le poredko.

V škofiji Bouakè je potreba po katehistih zelo velika. Vsaka vas bi morala imeti vsaj enega. In kaj povedo številke? V Bouakè je duhovnikov okoli 40, naselij pa tisoč. Na dveh misijonskih postajah, za katere skrbi naša škofija, je položaj sledeč: v Nimbò je 109 naselij, a en sam misijonar (p. Gennaro), v Kossou 70 naselij in 2 misijonarja (don Chino in P. Giovanni). Že ti podatki pričajo, da je brez katehistov misijonsko delo nemogoče. Ti bi tudi bili na voljo, toda...

Področje, za katero skrbi goriška škofija, je področje z zelo slabo razvitim poljedelstvom. Vse je odvisno od narave same. Ko dežuje, nekaj zraste in ko pride suša, zmanjka vsega.

Zato premnoge sposobne osebe zapuščajo svoje vasi in odhajajo na jug, kjer se zaposlijo za 7-8 mesecev na plantažah kavovca, kakaa in palm, potem se za ostali čas leta vrnejo domov, naslednje leto pa se vse ponovi od začetka.

To preseljevanje nosi s seboj težke socialne, moralne in verske posledice. Katehist, ki je začel s svojim delom, pa odide za osem mesecev na jug, najde ob povratku svoje delo praktično uničeno in mora začeti znova. Samo po sebi se pojavlja vprašanje: kako zagotoviti neprekinjeno evangelizacijo?

Rešitev je le ena: poskrbeti, da katehistu ne bo treba oditi, zagotoviti mu sredstva za vzdrževanje v sami vasi, tako da bo ostal med svojim ljudstvom. In tako se je porodil načrt o poljedelskem centru za katehiste.

Škof Yao je prejel v dar na severu škofije Bouakè 60 ha neobdelane zemlje, ki jo sedaj Fabio in brat Filip skušata skupaj z dvema domačinoma napraviti primerno za obdelavo. Tu naj bi zrasla gojišča za piščance, ovce in vole. Katehisti iz vasi naj bi v tem novem poljedelskem centru preživeli nekaj mesecev, se naučili gojiti omenjeno perutnino in živali ter se seznanili z obdelovanjem zemlje ob uporabi volov. Ob povratku v svoja naselja naj bi tudi tam postavili taka pitališča, razsolili zemljo, jo obdelali z voli ter si tako zagotovili samooskrbo, ne da bi jim bilo treba še odhajati na jug za delom.

Načrt, ki obsega vso škofijo Bouakè, je brez dvoma zahteven. V koliko in kdaj bo uresničen, zavisi predvsem od sredstev, če bodo na razpolago. Treba bo nabaviti živali (ovce, vole), vsakovrstno poljedelsko opremo in postaviti stavbe za katehiste, hleve in gojišče perutnine. Nujno bi bil potreben tudi poljedelski izvedenec, zlasti za prvi čas, da bo delo v centru steklo. Leta 1980 se bo Fabio vrnil v Italijo na potrebni odmor in bi bilo že sedaj treba misliti, kdo ga bo nadomestil.

Trenutno je najbolj važno, da se z uresničitvijo načrta začne. Če bo v prihodnosti škofija Bouakè prišla do centra za katehiste in bodo mnoge vasi dobile stalnega katehista, smo opravili veliko človečansko delo, evangelizaciji pa dali v ondotnih krajih novega zagona. Stroški, predvideni za začetek, znašajo 8 milijonov lir.

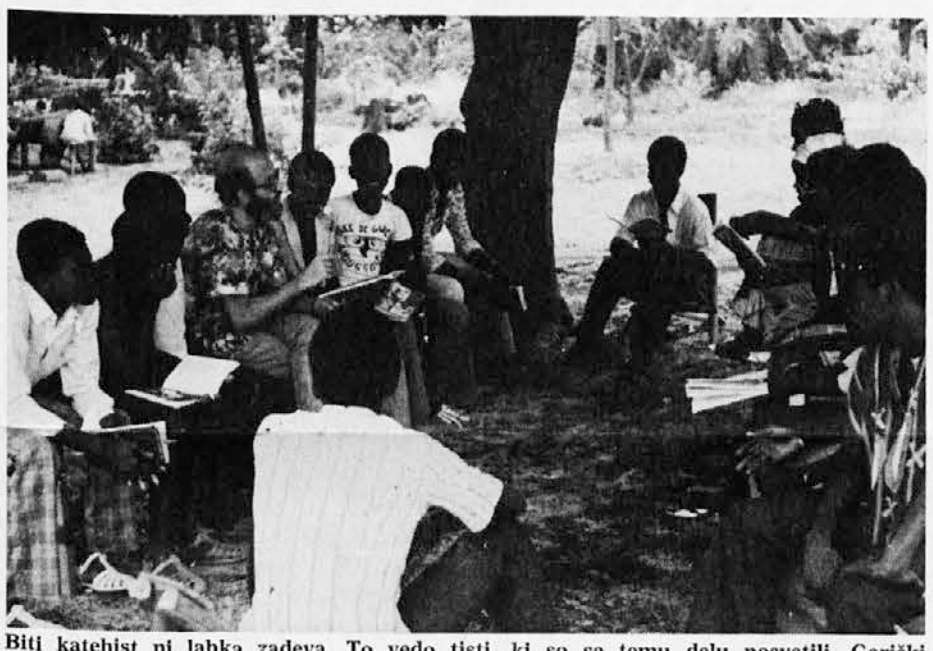

Biti katehist ni lahka zadeva. To vedo tisti, ki so se temu delu posvetili. Goriški misijonarji bi zato radi v škofiji Bouakè ustanovili poljedelski center za katehiste

Dve leti življenja za misijone

»Če ne bom mogla nadaljevati s svojim delom v kaznilnici, se bom poslužila prvega letala, da se vrnem v Italijo.« To so besede, ki jih je izgovorila Silvana, preden se je poslovila.

Dekle je srečno, da more delati v zaporu. Silvana in Danijela sta dve bolničarki, ki sta se priključili misijonski postaji v Nimbò. Prišli sta v Afriko v začetku leta 1978, prevzeli sta mesti Marcele in Pine, ki sta se vrnili domov po dveh letih službe; ti dve pa se bosta vrnili v Italijo v marcu 1980.

Kakšno je njuno delo? Danijela pomaga v dispanzerju, ki je priključen samostanu benediktink na severu Bouakè, približno 8 km od misijonske postaje. Kadar število bolnikov ni preveliko, zapusti po končanem delu dispanzer in gre obiskovat bližnje vasi, predvsem pa taborišče, ki je zraven misijonske postaje. Včasih prihajajo bolniki na misijon in bolničarke jim nudijo potrebno pomoč.

Silvani se je pa ponudila možnost, da se udejstvuje v kaznilnici, kjer jetniki, jetnice in otroci živijo v veliki materialni in moralni bedi. Na stotine je teh zapornikov. Mnogi so bolni (infekcije, rane, malarija) in Silvani ves dan ne zmanjka dela.

Ni treba šele poudarjati, da je navzočnost laične misijonarke v ječi nadvse koristna, kajti ljudje, ki jih mora zdraviti, so povečini iztirjeni, vsekakor slabotni značaji, ki so jih nesreča, beda, lakota spravile s prave poti. Pri kosilu in zvečer, ko sta spet skupaj, imata bolničarki vedno kak človeški ali zdravniški problem, o katerem se razgovarjata. Ko si pripravljata večerjo, se slišijo iz stanovanja zvoki alpskih melodij, sladka vez z njunimi hribi, z njuno domovino.

Mali prijatelji Giovanne Rizzardo, doma iz Gorice, ki deluje v Braziliji

Sklepni dokument škofov Latinske Amerike

Po 15 dneh skupnih posvetovanj so zbrani škofje v Puebli izdali skupno poročilo ali skupen dokument, ki obsega sadove njihovega dela. Sklepno poročilo je bilo predelano štirikrat in šele potem je bilo soglasno sprejeto, saj se je samo en škof pri glasovanju vzdržal.

Sklepni dokument obsega 234 strani. Poslali so ga sv. očetu v odobritev. Obsega pet poglavij. V prvem poglavju škofje opišejo, kakšno je dušnopastirsko stanje v Latinski Ameriki. V drugem odkrivajo, kakšni so božji načrti za ameriško stvarnost. Tretje poglavje ima naslov: Evangelizacija Cerkve v Latinski Ameriki. Četrto poglavje razvija misel o misijonski Cerkvi, ki je v službi evangelizacije v Latinski Ameriki. V petem poglavju pa govorijo škofje, kateremu pastoralnemu delu bodo dajali prednost.

OBRAMBA OSNOVNIH ČLOVEKOVIH PRAVIC

Dostojanstvo človeške osebnosti in pospeševanje pravičnosti se mora uresničevati na narodni in mednarodni ravni. V deželah Latinske Amerike ljudje še vedno živijo v socialnih razmerah, ki so v ostrem nasprotju z dejstvom, da so te dežele po veliki večini krščanske. Jasno se vidi nasprotje med krivičnimi družbenimi sistemi in zahtevami evangelija. Glavni vzrok tega stanja je greh, tako osebni kakor greh v krivičnih strukturah.

Svobodni razvoj človekove osebnosti ovirajo že pred njegovim rojstvom, ko preprečujejo njegovo početje ali kasneje preprečujejo rojstvo s splavom. Otroci so podhranjeni, zgodaj prepuščeni samim sebi, nimajo zdravniške oskrbe; vzgoja je pomanjkljiva, stanovanja nezdrava. Ljudje stalno živijo v neurejenih razmerah, kar pospešuje zločinstvo, prostitucijo, predanost alkoholu in mamilom.

Mnogi nimajo dostopa do materialnih dobrin, do socialnih uslug, do političnih odločitev. Omejena je svoboda izražanja in verska svoboda. V nevarnosti je celo telesno življenje.

Oblast je v rokah tehnokratov in vojakov, ki zavračajo vsako zahtevo po sodelovanju in po zagotovljenih pravicah v demokratični državi.

Škofje omenjajo, da se veča število izseljencev, političnih beguncev. Popolnoma so zapuščeni stari ljudje, invalidi in potem velike mase poljskih delavcev ter prvotnih prebivalcev. Istočasno pa se večajo izdatki za oborožitev.

Škofje se zavzemajo, da je potrebno ustvariti take življenjske pogoje, ki omogočajo zdrav razvoj človeške osebnosti. Osnovne pravice morajo biti priznane in zavarovane. Zato hoče biti Cerkev glas tistih, ki jih nihče ne posluša.

Zagovarjanje osnovnih človekovih pravic je danes in bo v prihodnje nujna naloga Cerkve. Vsak narod naj brani svoje interese pred izkoriščanjem mednarodnih gospodarskih družb. Izdelati je treba mednarodni statut, ki naj ureja delovanje teh družb.

Škofje priporočajo sodelovanje med škofovskimi konferencami pri študiju pastoralnih problemov, še prav s posebnim ozirom na pravičnost. Narodom je treba vzbujati vest v naslednjih človečanskih posegih: Okrepi naj se pravica do zatočišča (azila). Države naj povečajo kvoto za sprejem beguncev in izseljencev. Rešiti je treba vprašanje zaposlenosti z razdelitvijo zemlje, s povečanjem proizvodnje in z mehanizacijo kmetijstva. Pokaže naj se bratska pomoč ob velikih naravnih nesrečah. V znak sprave naj se razglasi splošna amnestija, ki bo utrdila mir. Ustanovijo naj se posebna središča za obrambo človekovih pravic.

Škofje izražajo besede tolažbe vsem, ki trpijo, ker jim niso priznane njihove pravice. Odgovorne kroge pa pozivajo, naj se trudijo, da odpravijo vzroke za nezdravo stanje, da bi prišlo končno do resnično človeškega sožitja.

V nadaljevanju škofje govorijo, da se kažejo znaki za zboljšanje stanja v deželah Latinske Amerike. Naštevajo sledeče znake: ljudje se vedno bolj zavedajo svojega dostojanstva, želijo sodelovati pri političnih odločitvah, narašča zanimanje za lastno kulturo. Zboljšalo se je gospodarsko stanje, kar dokazuje, da bi bilo možno izkoreniniti skrajno revščino in dvigniti življenjsko raven.

NEGATIVNI POJAVI

Ker pa škofje želijo biti po naročilu Janeza Pavla II. glas tistih, ki ne morejo govoriti ali ki so prisiljeni molčati, takoj opozarjajo na negativne pojave. Pravijo: »V luči vere gledamo pohujšanje in nesoglasje s pripadnostjo krščanstvu in naraščajočim prepadom med bogatimi in revnimi. Razkošno življenje maloštevilnih je psovka velikim ljudskim množicam, ki živijo v skrajni revščini. Vse to nasprotuje Stvarnikovim načrtom. V tej stiski in bolečini Cerkev odkriva greh družbe, ki je toliko večji, ker se dogaja v deželah, ki pravijo, da so katoliške in ki imajo možnost, da bi tako stanje spremenile.«

Škofje pravijo nadalje: Ugotavljamo, da je nečloveška revščina, v kateri živijo milijoni ljudi Latinske Amerike, pravi bič. Izraža se v izredno nizkih plačah, v brezposelnosti, v podhranjenosti, v veliki umrljivosti otrok, v pomanjkanju primernih stanovanj, v problemu zdravstvene pomoči in nezavarovanosti na delu. Če globlje analiziramo ta položaj, spoznamo, da ta revščina ni nekaj prehodnega, ampak je sad ekonomskih struktur, družabne urejenosti in politike. Z našim ljudstvom delimo trpljenje, ker jih ne upoštevajo kot božjo podobo, ker jim pogosto ne priznavajo osnovnih človeških pravic do življenja, zdravja, vzgoje, dela. K temu se pridružujejo še stiske, ki jih povzročajo režimi močne roke, ki zlorabljajo svojo oblast! Potem trpljenje družin, ker so izginili njihovi dragi in ne morejo dobiti o njih nobenih novic. Negotovost zaradi ljudi po ječah brez sodnega naloga. Pravica je teptana. Vse to Cerkev razglaša in obsoja, čeprav se odgovorni vladni krogi smatrajo za kristjane.

Pravo sožitje ovirajo tudi nasilje in gverila, terorizem in ugrabljanje ljudi, zločinsko delovanje nasprotujočih si ideologij.

Škofje tudi omenjajo, da v marsikateri državi Latinske Amerike ni dovoljeno sindikalno združevanje, smejo pa se združevati lastniki tovarn in polj, da branijo svojo moč in svoje interese.

CERKEV SE NOČE VEZATI NA NOBEN SISTEM

Po tej analizi stanja škofje presojajo razne ideologije, ki so na delu v deželah Latinske Amerike. Na prvem mestu omenjajo kapitalistični liberalizem, ki obožuje bogastvo. Dobiček smatra kot bistven pogoj za gospodarski napredek, konkurenco pa za najvišjo vrednoto gospodarstva; privatna lastnina daje absolutne pravice in ne nalaga nobenih socialnih dolžnosti. Vse to povzroča stanje odvisnosti in stalnega pritiska.

Tudi marksistični kolektivizem vodi k oboževanju bogastva, čeprav v kolektivni obliki. Pogonska sila v njegovi dialektiki je razredni boj. Njegov cilj je brezrazredna družba, ki jo je mogoče doseči z diktaturo proletariata, ki končno vodi v diktaturo ene stranke, ki ne dopušča kritike.

Dva izmed poliomielitičnih mladostnikov, za katere skrbi brat Silvester

Škofje pravijo, da se Cerkev zavzema za človeka. Cerkev je prepričana, da je za bratsko sožitje nujno potreben sistem varnosti, ki brani socialni red, v katerem lahko vsakdo vrši svojo nalogo za skupno blaginjo. Zato zahteva, da morajo biti varnostne odredbe pod nadzorstvom neodvisne oblasti, ki more presojati kršitve zakonitosti in zagotavljati norme, ki jih popravljajo.

Deset let je minilo od konference škofov v Medellinu. Skušnje kažejo, da liberalno-kapitalistični in marksistični sistem nista zmožna rešiti problemov Latinske Amerike. Oba omejujeta človekovo svobodo. Prvi sistem daje prednost kapitalu in njegovemu neomejenemu izkoriščanju za dosego dobička. Marksistični sistem zagovarja človečanstvo, vendar je usmerjen proti kolektivizmu in v praksi vodi do totalitarne koncentracije oblasti v državi.

Ob takem stanju ostaja Cerkev svobodna in se ne veže na noben sistem. Cerkev izbira samo človeka. Karkoli tare človeka, se stiske ne bo rešil z nasiljem in s političnimi sistemi, ampak po resnici o človeku in človeštvu. V tej resnici je pot, ki vodi do boljše bodočnosti. Na podlagi te človekoljubnosti bodo kristjani našli oporo, da premagajo nasprotja in bodo pomagali zgraditi pravično in bratsko družbo, ki bo odprta tudi proti neskončnemu.

Latinska Amerika je celina upanja. Upanje hrani in krepi človeka na njegovi poti proti Bogu Očetu in k novi civilizaciji, ki je civilizacija ljubezni.

Stanko Zorko

Dan s katehisti v Kokogrò

Glavni, nepogrešljivi sodelavci misijonarjev so domači katehisti. Brez njihovega nesebičnega sodelovanja, njihove požrtvovalnosti, bi vasi zelo težko postale krščanske, prav zato, ker se morejo misijonarji ustaviti v njih le od časa do časa in le za nekaj ur.; in to zaradi velikih razdalj in številnih vasi, za katere mora posamezni misijonar skrbeti.

Tako torej krajevni katehisti, povečini mladi, deloma že kristjani deloma še katehumeni poučujejo katekizem in zbirajo ob nedeljah in praznikih kristjane k skupni molitvi. Misijon v Kossouu ima lepo število katehistov (preko 30), ki so enakomerno razdeljeni med območjem don China in območjem p. Janeza, medtem ko jih ima Nimbò le malo. Enkrat na mesec se sestanejo z misijonarji, s štirimi redovnicami in z laikom, da skupno molijo, proučujejo razne probleme in se bratsko pomenijo o svojem delu.

11. januarja je srečanje bilo v vasi Kokogrò, ki je na območju don China. Prišli so skoraj vsi, čeprav so razdalje velike, peš, na kolesih ali pa so jih pripeljali naši misijonarji. P. Janez je predsedoval srečanju, ki je bilo v mali vaški šoli. Govoril je v jeziku baolè ne da bi potreboval tolmača. Baolè je težak jezik, in vendar so se ga naši misijonarji, tudi redovnice in laiki dobro naučili. Dokaz temu je p. Janez, ki je že po treh letih bivanja v Afriki prevedel Markov evangelij v jezik baolè.

Misijonarji in katehisti so se pogovorili o dejavnosti v postnem času in o nalogah katehista, pobudnika majhnih krščanskih skupnosti, ki so tako rekoč pogreznjene v poganski svet.

Maša v jeziku baolè, zelo dolga pridiga, ki so jo imeli navzoči katehisti, nato pa je bilo kosilo kot zaključek prvega dela srečanja. Kar se tiče kosila, so ga v celoti in na lastne stroške pripravili maloštevilni kristjani tiste vasi, veseli, da so mogli za en dan imeti, kot goste, katehiste in vso misijonsko skupino.

Popoldne, po skupnem razgovoru, se je razvila procesija od koče do koče v vasi in tako je bil delovni dan zaključen. Bila je to svojevrstna procesija, ki je dala možnost katehistom in kristjanom v vasi, da so izrazili in potrdili svojo vero.

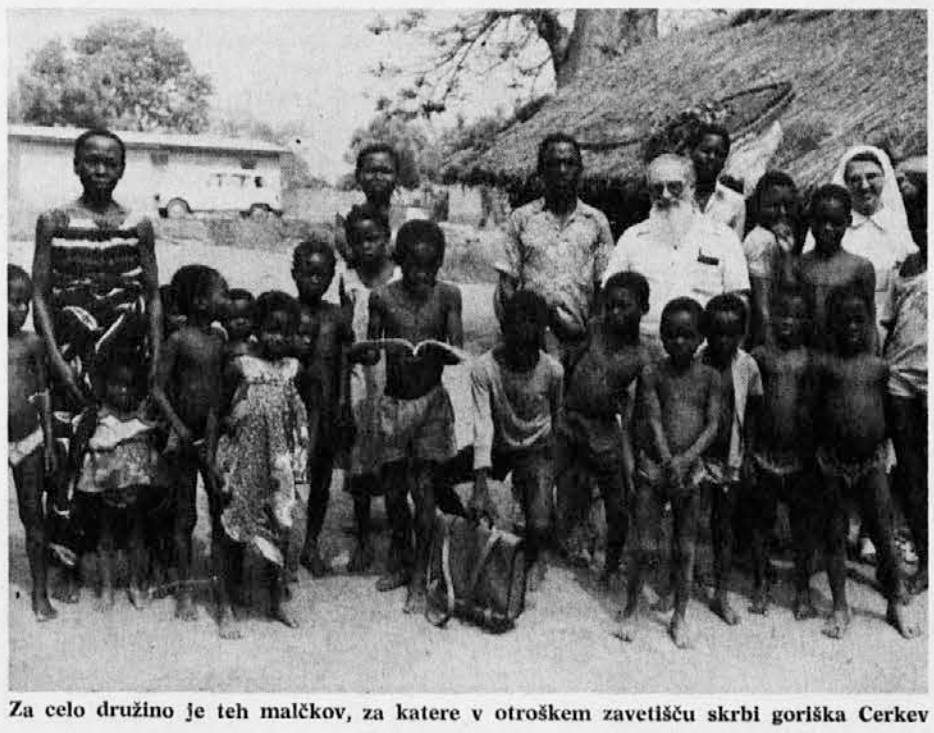

Za celo družino je teh malčkov, za katere v otroškem zavetišču skrbi goriška Cerkev

Misijonska postna akcija 1978

A) ŽUPNIJE

I. cona

Mati usmiljenja	222.500
Marija Kraljica	325.800
Stolnica	1.600.000
Naša Gospa Lurška	210.000
Srce Jezusovo	1.675.800
Sv. Jožef Delavec	60.000
Sv. Pij X.	260.500
Sv. Ignacij	660.000
Sv. Ana	502.500
Sv. Vid in Modest	411.000
Marija Vnebovzeta (Kapucini)	4.528.150
Sv. Anton	608.780
Ločnik	260.000
Skupaj lir	11.865.030

II. cona

Borgnano	130.000
Bračan	150.000
Koprivno	310.000
Chiopris	152.675
Krmin - glavna cerkev	186.800
Krmin - Sv. Leopold	200.000
Krmin - Roža skrivnostna	200.000
Corona	53.350
Fara	478.000
Gradišče - glavna cerkev	127.000
Gradišče - Sv. Duh	228.100
Gradišče - Sv. Valerijan	160.000
Mariano	160.000
Medea	190.000
Moraro	300.000
Moša	272.000
Zdravščina	142.000
Romans	379.335
Zagraj	653.940
Šlovrenc	220.500
Martinščina	77.000
Vileš	277.000
Viscone	119.135
Skupaj lir	5.166.835

III. cona

Begliano	343.955
Naselje Sv. Maver	124.500
Fogliano	340.000
Tržič - Marcelliana	540.000
Tržič - Sv. Jožef	225.000
Tržič - Sv. Nikolaj in Pavel	250.000
Tržič - Sv. Odrešenik	300.000
Pieris	450.000
Redipuglia-Polazzo	385.000
Ronke - Sv. Lovrenc	520.000
Ronke - Vermeljan	210.000
Ronke - Marija Mati Cerkve	200.000
Škocjan	900.000
S. Pier d'Isonzo	252.000
Turjak	227.900
Skupaj lir	5.268.355

IV. cona

Aiello	901.000
Oglej	663.200
Campolongo al Torre	300.000
Cervignano	1.264.500
Crauglio	59.650
Fiumicello - S. Lorenzo	112.015
Fiumicello - S. Valentino	350.000
Fossalon	150.000
Gradež	1.929.650
Ioannis	330.000
Muscoli	80.800
Nogaredo al Torre	190.000
Papariano	105.000
Ruda	1.110.000
Saciletto - Alture	60.000
S. Martino di Terzo	42.000
S. Vito al Torre	545.000
Scodovacca	91.000
Strassoldo	345.000
Tapogliano	73.000
Terzo di Aquileia	160.000
Villa Vicentina	120.000
Visco	2.795.000
Skupaj lir	11.776.815

V. cona

Nabrežina	1.230.000
Krmin - Subida	60.000
Doberdob	238.000
Devin	260.000
Gabrje-Vrh	141.000
Jazbine	61.500
Gorica - Slovenska župnija	590.600
Jamlje	236.000
Mavhinje-Sesljan	143.500
Podgora	233.000
Pevma	105.000
Rupa-Peč	83.000
Sovodnje ob Soči	245.630
Števerjan	220.000
Štmaver	85.000
Šempolaj	113.000
Štandrež	320.000
Zgonik	520.000
Dol	41.500
Skupaj lir	4.926.730

B) ZAVODI IN DRUGE SKUPINE

Gorica:	
— Bolnišnica Sv. Justa	270.500
— Dom počitka Villa S. Vincenzo	150.000
— Sestre Čudodelne svetinje	300.000
— Notredamke	760.000
— Uršulinke	500.000
— Šola-konvikt bolničark	80.000
Krmin:	
— Dom počitka	70.000
— Bolnišnica	100.000
Gradišče - Dom počitka	50.000
Ločnik - Dom počitka	504.000
Tržič:	
— Bolnišnica	500.000
— Ustanova za duhovne poklice	1.200.000
— Vincencijeva konf. Ansaldo	85.000
Škof. predsedstvo Katol. akcije	50.000
Ustanova za duh. poklice (OVE)	100.000
Skupaj lir	4.719.500

C) ŠOLE

Aiello - Osnovna šola	20.000
Cervignano - Osn. šola, ul. Roma	481.900
Cervignano - Osn. šola, ul. Firenze	186.500
Chiopris-Viscone - Osn. šola	14.440
Krmin - Vrtec Rosa Mistica	90.000
Gorica - Otroški vrtec, ul. Rocca	4.425
Gorica - Sred. šola »S. Luigi«	74.000
Gradež - 3. r. OŠ Scaramuzza	70.000
Mariano - Osnovna šola	49.055
Mariano - Osebje osn. šole	18.000
Malisana - Osnovna šola	10.000
Muscoli - Osnovna šola	85.000
Tržič - OŠ Duca d'Aosta	100.000
Romans - Osnovna šola	50.830
Strassoldo - Osnovna šola	55.000
Skupaj lir	1.309.150

D) RAZNI DAROVALCI

69 oseb raznih župnij v škofiji	6.026.875

E) NABIRKA PAPIRJA IN CUNJ

Nabrano v raznih župnijah	7.882.950

KONČNI OBRAČUN

Župnije	39.003.765
Zavodi in skupine	4.719.500
Šole	1.309.150
Razni darovalci	6.026.875
Papir in cunje	7.882.950
Skupaj lir	58.942.240

Odsotne pri nabirki so župnije: Gorica-Sv. Just, Gorica-Sv. Rok, Dolenje, Fratta, Rutarji, Versa, Tržič-Sv. Ambrož, Štarancan, Ribiško naselje Belvedere, Isola Morosini, Perteole.

FINANČNI OBRAČUN POSTNE AKCIJE ZA LETO 1978

STROŠKI

Tisk 97.600 hranilnikov	2.342.400
Tisk 810 lepakov	320.000
Tisk 26.500 letakov (od katerih 5.500 v slovenščini)	1.400.000
Tisk 1.000 obrazcev za molitvena srečanja	26.000
Fonokasete, plošče, dva filma super 8, filmine, žarnice za projektorje ter popravila le-teh	232.350
Najem filma »P. Damjan, junak Molokaja«	30.000
Nabava projektorja za diapozitive	90.000
Lepljenje lepakov v Gorici	6.525
Tisk posebnega materiala za šole (1500 izvodov)	168.000
Stroški AIMC za organizacijo	104.850
Pisarniške potrebščine in drugi stroški (potovanja, popravila)	200.000
Skupno lir	5.154.125

Kossou: treba je povečati tehnično šolo

30. septembra zjutraj se je Jožef Burgnich vrnil v Kossou, potem ko je prebil nekaj časa v svoji vasi Ruda, kjer je bil na počitnicah.

Čez nekaj dni naj bi se začelo šolsko leto v državi Slonokoščena obala. V Kossou so ga že več dni pričakovali učenci, ki so obiskovali mizarsko tehnično šolo v prejšnjem šolskem letu, in še kakih 50 drugih fantov, ki so prišli iz krajev, oddaljenih 500 do 600 km, eden celo iz Gvineje in eden iz države Malì.

Prišli so, da bi obiskovali šolo našega Pepija: tri leta šole in nato pa mojstrsko izvrševanje poklica in zagotovljen kruh za vse življenje. Prišli so v prepričanju, da bodo sprejeti, da bodočnost od tistega trenutka zanje ne bo več negotova in problematična.

Toda Burgnich je imel za nekatere izmed njih slabe novice. Od 90 fantov bi jih mogel sprejeti samo 50, oz. 52, kolikor je pač zdaj prostora v delavnici, in razpoložljivih strojev ter prostorov za bivanje.

In drugi? Za ostale ni bilo prostora. Morali so se vrniti v svoje vasi.

Za našega Burgnicha je bila odločitev zelo mučna, toda drugače ni šlo. Sam je in poučevati ter vzgajati 50 fantov je že pretežka naloga. Lahko si je predstavljati, kaj se je dogajalo po njegovi odločitvi, da jih mora odločiti. Nekateri so se vrgli na tla, vpili in jokali ter ga rotili, naj jih sprejme. Niso se mogli sprijazniti z mislijo, da se vrnejo domov obsojeni, da ostanejo brez poklica, ki bi jim zagotovil boljšo bodočnost.

»Mučno je,« je tožil Pepi, »ker bi zadostovala malenkost, da bi jih mogel zadovoljiti. Ko bi se dobil mizar, ki bi bil pripravljen za dve, tri, štiri leta priti semkaj, da bi mi pomagal, pa bi se šola lahko povečala, morda celo podvojila.«

Te dni je prispel nov kombiniran stroj, dar župnije Ruda in drugih dobrotnikov; druge bi se dalo še kupiti in tako bi lahko pomnožili število fantov.

Ali bo mogoče najti velikodušno osebo, ki bi bila pripravljena pomagati Pepiju? Se bo našel mizar ali fant pripravljen, da se v kratkem času nauči poklica, ki bi bil pripravljen oditi v Afriko in voditi z odločnostjo in ljubeznijo ukaželjne fante v Kossouu?

Trenutno se v Kossouu govori samo o povečanju šole, da bi se sedanji učenci mogli lažje gibati. Trenutno skušamo vzdržati samo že običajne stroške, ki jih ima šola med šolskim letom. Trenutno skušamo pomagati samo za prehrano že sprejetih 52 fantov, ki so daleč od svojih družin in se morajo sami preživljati. Res pa je, da so okrog šole posekali drevje in obdelujejo zemljo, da bi pridelali igname (afriški kruh) in druge pridelke. A to ni dovolj! Misijon v Kossouu mora prispevati za vzdrževanje te mizarske šole, ki je vsem zelo pri srcu.

Pred časom je italijanski poslanik v Abidianu izjavil: »Burgnich in njegova šola sta biser Kossoua,« in ravnatelj krajevne A.V.B., ki je javna državna ustanova, mi je rekel: »Če bo Burgnich šel proč, bo v Kossouu veliko število tistih, ki bodo jokali!«

Giuseppe Burgnich na delu za povečanje tehničnega inštituta v Kossou

Razveseljivo je dejstvo, da to ustanovo resničnega človeškega napredka, ki jo podpira goriška nadškofija, vedno bolj spoznavajo in cenijo v državi. Ob nekem srečanju z učenci, ki so hoteli predložiti težave, svoje predloge in zahteve, je Joahim, ki je tudi zelo delaven katehist, Pepijev pomočnik, prebral pismi dveh bivših učencev v Kossouu, ki sta se v Abidianu udeležila natečaja za službe. V pismih je rečeno, da sta bila takoj sprejeta brez slehernega izpita samo zato, ker sta imela spričevalo tehnične šole v Kossouu.

Razveseljivo je, čeprav nismo željni pohvale in nočemo veljati za dobrotnike manj razvitih ljudi, pač pa ker smo veseli, da smo pripomogli na nek način zagotoviti ljudem, prav takim kakršni smo mi boljšo in varnejšo bodočnost.

Zato nas fantje iz Kossoua v imenu Pepija in misijonarske skupine prosijo, da bi jim tudi letos pomagali, da bodo mogli nadaljevati s svojo poklicno in tudi duhovno vzgojo in, če mogoče, da bi omogočili tudi drugim, da bi to dosegli s povečanjem lokalov in z nakupom novih strojev.

(Za vzdrževanje in povečanje šole v Kossouu je predviden strošek 8.000.000 lir.)

Sedem redovnic in toliko dela

S. Domitila in s. Pija gresta vsakih štirinajst dni ob ponedeljkih v Koungouanou, ki je nova vas, zgrajena potem ko je vodovje jezera Kossou preplavilo staro naselje.

Je precej velika vas, s katero je povezanih več manjših vasi. Je tukaj majhna cerkev, ki jo je zgradil Luciano Comuzzo; je tudi majhna skupnost kristjanov. Ko pridejo redovnice s tovorom zdravil, začnejo takoj prihajati ljudje. Vrstili se bodo do ene. Niso vsi bolni; nekateri prihajajo v upanju, da bodo dobili kakšno zdravilo, »ki bo vedno lahko prav prišlo«. In redovnici imata kar dovolj posla, da se znebita teh in se posvetita tistim, ki so zares bolni. Najbolj pogoste bolezni so malarija, razne infekcije, rane. Toda vsi ne morejo priti v dispanzer. Ko torej okrog ene končajo z zdravljenji, odvede vaški katehist redovnice po vasi v koče, kjer so drugi bolniki, od stare gobavke pa do fanta, ki je padel, ko je nesel vrečo kave in si je polomil rebra, ter do žene, ki je pravkar porodila dete, ki ima že vročino itd.

Proti drugi uri se skupina vrne na misijonsko postajo. Popoldne po počitku in molitvi se začne ambulatorijsko delo na misijonski postaji. V treh dneh, ko ni ambulatorijskega dela, gredo sestre po vaseh učit katekizem.

Isto delo kot s. Pija in s. Domitila vršijo tudi s. Dolores in s. Pieralba v drugem sektorju. Namesto bolničarskega dela je njuna naloga človeški in socialni razvoj: gredo po hišah, zanimajo se za razne položaje, seznanjajo ljudi z glavnimi normami higiene, svetujejo o negi otrok, in če treba, so tudi bolničarke.

Tudi v Nimbo je delovanje treh redovnic približno enako. S. Natalija, s. Armida delata v mestnem dispanzerju, s. Aleksandra skupno z ženskami in dekleti misijona pomaga družinam za človeški in socialni napredek. Poleg tega vse tri same ali v spremstvu misijonarjev gredo po vaseh za pouk katekizma.

V ta kratki popis dela, ki ga izvršujejo, spadajo številni dogodki, spada skupna molitev zjutraj in zvečer, spadajo razna srečanja in številne majhne in velike stvari, predvidene ali nepredvidene, ki spremljajo vsakodnevno življenje.

V vsem njihovem delovanju je velikodušno dajanje samih sebe za številne brate, v imenu in iz ljubezni do Boga.

Cerkev za Nimbò

Ura je devet, v nedeljo 8. januarja. Svetel praznični dan in to ne samo zaradi bleščečega sonca, ki stoji že visoko, pač pa predvsem, ker se s to nedeljo spet začenja marljivo dušnopastirsko delo v predmestu Nimbò, po naporih in praznovanjih božiča in novega leta.

Zmenek z majhno skupnostjo kristjanov in katehumenov je bil za pol devetih, toda v Afriki je čas relativen. Noben zvon namreč ni klical kristjanov k molitvi in to pač zato, ker ni nobenega zvona, kakor tudi ni zvonika in kakor ni cerkve ali vsaj dvorane za sestanke in skupno molitev.

Med tednom sta g. Flaviano in p. Ivan obiskala vse hiše v Nimbò in osebno oddala za nedeljsko srečanje nad dva tisoč vabil. Koliko srečanj, koliko potrpljenja, koliko priložnosti za spoznanje ljudi, za odkritje kakšnega kristjana,

V nedeljo zjutraj je bilo navzočih približno 150 vernikov: zadovoljivo število, majhen zametek za skupnost, ki se začenja razvijati. Zbrali so se pod petimi ogromnimi drevesi na dvorišču nekega kristjana, ki je dal na razpolago ta prostor.

Lepo je maševati na prostem, ko sonce pronica skozi gosto vejevje s šumom, ki ga delajo ljudje, ki gredo mimo po cesti in radovedno gledajo proti skupini; s psom, ki nikoli ne manjka, ki motovili okrog oltarja in gi ga p. Ivan, ki daruje sveto daritev, zaman skuša odpoditi z brcami; z običajnim petelinom, ki je izredno razbrzdan in ves čas svete daritve ne neha peti in tako spremlja, oziroma moti pevski zbor. Res je lepo moliti včasih na prostem. Toda ko dežuje ali pa ko niti dvorišče ni na voljo? Potem pa so še druga srečanja vsaj dvakrat ali trikrat na teden (katekizem, petje, dijaki). Ali bo treba še vedno računati na dobroto prej omenjenega kristjana, ki daje v uporabo svojo hišo in dvorišče v skupne namene.

Misijonarji, ki so odgovorni za okraj Nimbò, trdijo, da potrebuje misijon poslopje za srečanja; poslopje, v katerem naj bi bila velika dvorana za sv. daritev in za skupna zborovanja in vsaj dva ali trije manjši prostori za ostalo dušnopastirsko delovanje.

V Nimbò se začenja graditi krščansko skupnost, čeprav z velikimi napori; treba je dati tej skupnosti prostor, kjer naj bi se srečala, ki naj bi bil dostopen vsem, ob vsaki priložnosti, ne da bi bilo treba vedno iskati kakega kristjana, ki bi nudil gostoljubnost. Sicer pa s povečanim številom kristjanov bi hiše in tudi mala afriška dvorišča ne zadoščala več.

Prav zato je treba dati skupnosti skupno hišo, dati tudi Bogu stalno bivališče med verniki.

Trenutno še ni načrta za gradnjo cerkve, kakor bi hotele oblasti v Bouakè (v ta namen so bili že storjeni koraki), ker hočejo dati mestu novo in lepo javno poslopje. Zaenkrat je treba zgraditi le večjo dvorano za skupna zborovanja in še dva ali tri manjše prostore.

Dvorana naj bi bila urejena kot cerkev, zato bi jo bilo treba primerno opremiti z oltarjem, klopmi, spovednico, krstnim kamnom itd. V manjših prostorih pa bi bile potrebne klopi, tabla in seveda tudi napeljava vode, elektrike ipd.

Preprost zvon, viseč na kaki opori, bi zaenkrat zadoščal kot vabilo za kristjane.

Za nas kristjane, ki imamo v posameznih župnijah lepe cerkve, na katere nas veže toliko spominov, ne bo težko dati osebni prispevek, tako da bodo tudi kristjani v Nimbòju imeli svojo cerkev, čeprav preprosto in začasno, a vendar cerkev, kraj srečanja in molitve. (Za ta načrt je predvidena cena 10 milijonov lir.)

Maša na prostem v Nimbò v okolici Bouakeja. Nimbò nujno potrebuje lastne cerkve

Skavtsko slavje v Doberdobu

Letos praznujemo Slovenski goriški skavti in skavtinje dva pomembna jubileja — 15-letnico ustanovitve skavtske organizacije na Goriškem in ustanovitev III. čete v Doberdobu.

Kljub izredno mrzlemu vremenu se je naša skavtska skupnost polnoštevilno zbrala v nedeljo 18. februarja ravno v Doberdobu, da bi primerno proslavila ta redki dogodek.

Ob prisotnosti zastopnikov koroških in tržaških skavtov sta zjutraj ob 10. uri Mauro in Franka pozdravila vse zbrane najprej v imenu celotne organizacije, nato III. čete ter jih povabila v domačo cerkev k občestveni maši. Pri sv. daritvi je vsa mladina zavzeto in na izviren način sodelovala ter žela odobravanje domačega župnika in vernikov.

Za najbolj gibčne in pogumne skavte in skavtinje je bil po maši na vrsti športni del srečanja. Kljub prisotnosti tržaških nogometašev so se najbolje izkazali Doberdobci, saj so zmagali v ženski odbojki in nogometu., v moški odbojki pa so prevladale skupne sile I. in II. čete.

Medtem ko so se vršile igre, so se v župnišču sestala vodstva SGS, STS in SKS, da se pomenijo o pripravah za letošnji »jamboree« v Logu pod Mangartom.

Po že tradicionalni skavtski »paštašuti« (ki jo je skuhal neutrudni Romano), se je staro in mlado odpočilo in duševno pripravilo na popoldanski del slavja. Ob 16.30 (skavtska točnost pač!) je Mauro v do zadnjega kotička polni župnijski dvorani s slavnostnim govorom odprl popoldanski spored. Sledila sta mu Franka in naš duhovni vodja dr. Humar (pri skavtih bolje poznan kot Sivi medved), ki sta svojstveno pozdravila vse prisotne.

Po več nastopih se je pojavil na odru Walter, ki je na res posrečen način nagradil zmagovalce športnih iger in slikanja ex tempore. Komični program se je nadaljeval s prizorom »Dan na jamboreeju«, ki ga je prikazala III. četa. Zatem je Marko umiril nemirne duhove in predstavil publiki recital pesmi našega skavtskega pesnika Sinjeokega orla-Tomaža Vetriha.

Spored se je zaključil z barvnimi diapozitivi našega 15-letnega delovanja in s predvajanjem krajšega filma z lanskega taborjenja v Idrijski Beli. Naj povem še to, da se je na proslavi tudi prvič predstavil občinstvu naš skavtski ansambel iz Doberdoba, ki je imel tako svoj krstni nastop. Mladim članom ansambla iskreno čestitamo. - *Davorin*

Skavtske igre v Doberdobu so po kosilu obsegale tudi tekmo v nogometu, saj kako naj bi mladi bili brez te igre, ki vse tako vleče

PRAZNOVANJE SV. JOŽEFA V RICMANJIH

Sobota 17. marca
ob 17.— velikonočna spoved v kapeli p. Leopolda pri Domju

Nedelja 18. marca
ob 9.30 sv. maša in velikonočno sv. obhajilo pri Domju
ob 11.— peta sv. maša v Ricmanjih
ob 15.— litanije, govor in sv. blagoslov
ob 17.— večerna sv. maša

Ponedeljek 19. marca
ob 10.30 slovesna sv. maša
ob 15.— litanije, govor in sv. blagoslov
ob 17.— somaševanje okoliških duhovnikov

Oba praznična dneva bo priložnost za izvršitev velikonočne dolžnosti. Lepo vabljeni!

Z GORIŠKEGA

V Ronkah vendarle slovenski vrtec?

Vprašanje ustanovitve slovenskega vrtca v Ronkah, ki ga je občinska uprava, sestavljena iz komunistov in socialistov, obljubila lansko leto tik pred občinskimi volitvami (potem ko je najavila svoj nastop na teh volitvah tudi SSk), naj bi se vendarle premaknilo z mrtve točke. Odbornica za šolstvo Lilijana Vižintin je na zadnji občinski seji povedala, da so sedaj za ta vrtec na razpolago prostori v Romjanu (Vermegliano), v katerih je sedaj italijanski oddelek otroškega vrtca. Na eni od italijanskih šol pa naj bi začeli s tečajem slovenskega jezika. Če bo do tega res prišlo, bo pokazala prihodnost.

Vprašanje za slov. šolski okraj

Deželni svetovalec dr. Drago Štoka je vložil na deželni odbor pismeno vprašanje, s katerim zahteva pojasnila v zvezi s koraki deželne vlade za ustanovitev slovenskega šolskega okraja.

Sožalje

Ob nepričakovani smrti skrbnega moža in očeta Stanka Vidonija izreka hudo prizadeti ženi, sinovoma, materi in vsem sorodnikom iskreno in globoko sožalje sekcija Slovenske skupnosti »Kristjan Tence« iz Sv. Križa.

* * *

Ob bridki izgubi dragega moža in očeta Stanka Vidonija izreka cerkveni pevski zbor župnije Sv. Križ pri Trstu svojima članoma Marici in Robertu ter njunim svojcem globoko občuteno sožalje.

»Meridiano« resneje o slovenskih vprašanjih

Tržaški tednik »Meridiano«, ki je sicer po kakem letu izhajanja iz resnih obetov nazadoval v bulvarski list in si skuša s terezijanskimi in jožefinskimi spomini ter časi iz slavnih tržaških dni razširiti krog svojih bralcev, utegne včasih zaplavati tudi proti splošnemu protislovenskemu toku v italijanskem tisku.

V zadnji številki se je tokrat potrudil nekoliko globlje poseči v problematiko »zloglasnega« zakonskega predloga komunistke Gherbez in objavil prvi pogovor s prof. Pečenkom, znanim slovenskim socialistom. Obljublja, da bo s pogovori nadaljeval in povprašal tudi druge slovenske osebnosti. Na postavljena vprašanja je prof. Pečenko odgovarjal umirjeno, odgovori so bili podprti z naravno logiko. Odločno je poudaril tudi potrebo po samostojnem slovenskem šolskem okraju, pri čemer je mogoče sklepati, da socialisti, katere zastopa, vztrajajo pri tej rešitvi, za razliko od demokristjanov in komunistov.

IZ KANALSKE DOLINE

Pust v Ukvah

Ko se bliža pust, ga vsi ukvanski otroci veselo čakajo, da se oblečejo kot vsako leto, v maškare in da bodo potem hodili po vasi. Od gostilne do gostilne pobirajo bonbone in denar. V Ukvah prinaša pust norčije, veselje in smeh. Tudi odrasli hodijo oblečeni v maškare, samo da zvečer, ko jih ta majhni otroci ne morejo videti.

Stari ljudje v Ukvah pravijo, da pusta uganjati ni slabo, samo če se človek obnaša pošteno in da ne dela greha.

Ta majhni otroci so zelo lepi, ko so v maškarah. Na pustni torek 27. februarja je hodilo po vasi čez dvajset otroških maškar in bili so tako veseli, da jih še nobendan nisem videl takih. - *D. Z.*

Pastirček št. 6

28. februarja je bila pepelnična sreda. Z njo se je začel postni čas. Razumljivo, da se ga spominja tudi »Pastirček«. V obliki zanimivega spisa »Iz Jankovega dnevnika« pove, kaj post ni in kaj post je. Na prihod spomladi nas spomni pesmica Ljubke Šorli »Zvonček in mačice«.

V literarnem koledarju nam Mariza Perat predstavi Josipa Jurčiča, prvega velikega slovenskega pripovednika. Ista nas v »Goriških sprehodih« seznani z zgodovino cerkvice Brezmadežne, ki je danes podružnica stolne cerkve.

Zora Saksida je pripravila za vseh pet razredov »Kar lepo po vrsti«. Za 4. razred je opis Apeninov, za 5. razred pa je govor o zlatu. Že osemkrat so se slovenski mladi pevci zvrstili na velikem odru Kulturnega doma v Trstu na reviji Pesem mladih. Letos bo to 25. marca. Ljuba Smotlak nadaljuje s svojim pripovedovanjem o Avstraliji. To pot opiše rastline in živali te zanimive celine. Nadaljuje se zgodba »Beg v svobodo«. Zorko Harej je uglasbil pesem »Veseli ringaraja «na besedilo Ljubke Šorli. Janina pošta je obširna. Štiri uganke zaključijo to številko. Prispeval jih je Branko. - *jk*

HRANILNICA IN POSOJILNICA NA OPČINAH
razpisuje
NATEČAJ ZA URADNIKE
I. in III. kategorije. Rok za predložitev prošenj: 18. marca 1979. Za vsa nadaljnja pojasnila naj se interesenti javijo na tajništvu Hranilnice.
Upravni odbor

Nabirka za katoliški tisk na Tržaškem

Sv. Križ	173.000
Občine-Bane-Ferlugi	162.615
Novi sv. Anton	155.500
Sv. Ivan	150.000
Rojan	146.000
Bazovica	113.000
Dolina	102.000
Škedenj	87.000
Boljunec	80.000
Prosek	80.000
Salezijanci	69.000
Boršt	56.000
Barkovlje	54.450
Sv. Jakob	52.000
Sv. Vincenc	50.000
Repentabor	45.000
Podlonjer	42.000
Sv. Ana	33.000
Katinara	30.000
Ricmanje	30.000
Kontovel	26.000
Pesek	20.000
Trebče	13.500
Mačkolje	10.000
Skupaj lir	1.780.015

SSk v Trstu je osvojila delegatski sistem

V nedeljo 4. marca dopoldne je bilo nadaljevanje občnega zbora Slovenske skupnosti v Trstu, na katerem je bila glavna točka dnevnega reda razprava o novem strankinem statutu.

Še pred tem so se zborovalci seznanili z zadnjimi pobudami v zvezi s problematiko globalne zaščite in v zvezi s pripravami za volitve v evropski parlament, o katerih je v imenu izvršnega odbora poročal dr. Drago Štoka. Potem ko je podal pregled vseh skupnih in posameznih pobud pri merodajnih dejavnikih tako Italije kot Jugoslavije oziroma Slovenije ter o odmevih v javnosti večinskega naroda, je omenil tudi težnjo, da bi določeni krogi prek sredstev javnega obveščanja tako v italijanskem kot v slovenskem jeziku radi prikazali boj za zakonsko globalno zaščito kot zaslugo marksističnih političnih sil, kar je za slovensko skupnost v Italiji škodljivo in za nemarksistične Slovence nesprejemljivo in krivično, kajti SSk v Furlaniji-Julijski krajini je prva izdelala in predložila zakonski osnutek za globalno zaščito slovenske manjšine v Italiji po Osimskem sporazumu in, kot je predsednik senata Fanfani pred kratkim pismeno sporočil, bo ta njen osnutek šel v razpravo v senatno komisijo za splošna in ustavna vprašanja. Vsako ignoriranje teh dejstev gotovo ne koristi skupni stvari in naporom za nadaljnje skupne nastope. Zaradi tega si SSk pridržuje pravico, da v najkrajšem času izpelje določene samostojne pobude pri italijanskih političnih in vladnih krogih, kajti ne more dopustiti, da določen tisk s pomanjkljivim poročanjem diskriminira napore edine slovenske politične stranke pri tem tako življenjskem vprašanju za obstoj in nadaljnji razvoj celotne slovenske manjšine v Italiji.

Sliko o pobudah za globalno zaščito je dopolnil še član izvršnega odbora Ivo Jevnikar, ki je podal pregled akcij mladinske strankine organizacije na univerzi in posameznih fakultetah skupno z mladinskimi sekcijami drugih političnih strank ustavnega loka.

Kot rečeno, je glavni del razprave bil posvečen osnutku novega strankinega statuta, ki za kongrese stranke na pokrajinski ravni predvideva delegatski sistem, po katerem bodo posamezne sekcije na osnovi glasov pri zadnjih deželnih volitvah imenovale delegate na omenjene pokrajinske kongrese. Poleg sekcij na teritorialni osnovi sta predvideni še dve neteritorialni, in sicer mladinska sekcija in sekcija ženskega gibanja. Novi statut predvideva tudi ustanovitev celic na delovnih mestih in v ustanovah.

Novi statut za pokrajinsko organizacijo stranke je bil po poglobljeni razpravi soglasno sprejet. Dokončno ga bo potrdil deželni kongres, ki je predviden v prihodnjih mesecih.

Pustna nedelja v ul. Risorta

Kam naj gremo na pustno prireditev? Več naznanil smo brali in slišali po radiu. Odločili smo se za pustno prireditev v ul. Risorta. V sredini mesta je in dovolj je prevoznih sredstev, ki nas do tja pripeljejo.

Najprej je nastopila mladina od Sv. Jakoba. Pravzaprav so bili samo trije, ki so prisrčno odigrali igrico o Pavlihu in mali čarovnici. Slišali smo, da so se je v treh dneh naučili, a so jo odlično predstavili. Druga šentjakobska mladina je morala iti igrat drugam.

Po tej igrici sta nastopila dva skavta z zelo posrečenimi skeči. Le malce predolgi so bili. Skeči učinkujejo, če niso razvlečeni. Ob pristno podanem skeču se človek od srca nasmeje.

Končno je prišla na vrsto spevoigra »Na trgu«. H klavirju je sedel spretni Tomaž. Na odru je bilo dosti klopi, na njih zabojčki s svežo zelenjavo, sadjem in drugimi dobrotami, branjevk pa ni bilo nikjer. Pojavile so se v pisanih kmečkih narodnih nošah z rutami na glavah. Vse nasmejane so stopile vsaka k svojemu »štantu«, pristne tržaške »venederigole«. Pozdravili smo jih s ploskanjem, še preden so pojoč začele prodajati svoje blago. Za njimi so prišle nakupovat s cekarji gospe, s klobuki na glavah, kakor je bila navada pred prvo svetovno vojno. Nato sta prišli dve elegantno oblečeni dekleti, ki sta odlično zapeli solo in duet. Nič manj ljubki sta bili dve drugi preprosto oblečeni dekleti, ki sta tudi lepo zapeli duet in se prijazno v petju in brez petja pogovarjali z branjevkami. Tudi branjevke so se v petju dobro odrezale.

Za zaključek so vse na odru zapele: »Oj zbogom, nasvidenje...« Potem je bilo še več improviziranih veselih pesmi, ki so jih z igralkami zapeli tudi gledalci v dvorani.

Prisrčna hvala vsem igralcem in igralkam, ki so se podrudili, da so pripravili tako lep program, ki ga je izpopolnil še srečolov. - *Več udeležencev*

GLOSA

Trojanski osel v Mostu tržaškem

V tržaškem obzorniku »Most« nas redno preseneča z bogastvom svojih misli, občutij in doživetij ljubljanski pisec Taras Kermavner. Tudi v zadnji izdaji ni pozabil na nas, zamejske rojake. Objaviti je dal prvo nadaljevanje svojih doživetij »Srečanje z italijanstvom«. Toda v tem prvem zapisu se sprva ne sreča ravno z italijanstvom, pač pa s slovenstvom. Pojem, ki se mu zdi preskromen za naslov, vendar očitno zadosten alibi za objavo svojih italijanskih doživetij v zamejski slovenski reviji, ki izhaja povrh vsega še dvojezično, tako da bodo Kermavnerjeva izvajanja nedvomno očarala tudi italijanski kulturni svet.

Taras Kermavner in njegova skupina (Pirjevec, Kramberger...) so bili svoj čas znani po tem, da so rušili narodnostne in kulturne vrednote slovenstva ter sam njegov smisel: slovenstvo jim je bilo bolno, utesnjevalno, naivno, absurdno, nič, itd. Zamejskim rojakom so dajali vedeti, da je najbolje, če se čimprej asimilirajo in podobno.

Seveda so imeli pri tem široko politično zaslombo. Zamisel postopnega pojugoslovanjenja je namreč preživela tudi Rankovićev padec pred letom sedemdeset. Predstavljali so nekako protiutež »nacionalizmu« Staneta Kavčiča. Toda prav po Kavčičevi odslovitvi niso prišli več na svoj račun. Nova politična linija v državi je postala znova ostrejša, bolj centralistična, toda ne več unitaristična. Izničevanje slovenstva ni našlo več odobravanja pri odgovornih politikih, saj je šibilo eno od osnovnih sestavin jugoslovanske samoupravne družbe.

Takšni novi stvarnosti pa se mnogi prejšnji znanilci slovenskega nesmisla niso mogli prav prilagoditi. Tudi Taras Kermavner ne. Izživel se je že v svetovljanstvu, da bi se mogel izčrpno poglobiti v slovensko resničnost. Tako se nam predstavlja kot nekakšen Jurij, ki bi se rad postavil s pušo tj. razsvetlil z razponom svojega evropskega ali bolje svetovnega duha. Pa izpade tako klavrno in nebogljeno, da nam je mučno, ko prebiramo njegova razmišljanja, naštevanja osebnosti iz nemškega in italijanskega glasbenega, književnega, umetnostnega sveta, tako da imamo vtis, da ga bo kar razneslo od tolikega kulturnega kopičenja v samem sebi.

Kljub vsej kulturni prefinjenosti, ki bi nas zaradi svoje natrpanosti, skromne in ponižne, že skoraj prepričala, pa se Kermavnerju spodrsne v take robatosti in duhovne okornosti, da nam postane hudo pri srcu, ko se zavemo, kakšne predstave imajo o slovenski zemlji in ljudeh določeni sloji ljubljanskega mesta, ki naj bi bilo slovensko središče. In pri tem zares več ne vemo prav, kje je v resnici zamejstvo? Toda, k stvari!

Taras Kermavner nam hoče pričarati eksotičnost »trojezičnega« sveta v Kanalski dolini. Bival je namreč v Planici in pogledal tudi na ono stran, čez mejo. Tam si je izpisoval imena imenitnih vrhov s karte (znani monstrum!), ki jo je pred leti izdala Planinska zveza Slovenije. Očaral ga je vrh Jôf di Miezegnot (furlansko ime), na katerega da sta se povzpela z ženo. Hrib da ima tudi slovensko ime: Poldanašnja špica (čeprav bi morala biti polnočna) — ugotavlja Kermavner.

Gre za Poldanašnjo špico (nem. Mittagskofel 2089 m) na južni strani Ukev. Kermavner bi bil seveda moral vsaj slutiti, da je bila tukaj prvotna naselitev slovenska in da bi bila Poldanašnja špica zato lahko vendarle izvirno ime; nemško kasneje, pa tudi že udomačeno, toda furlansko zadnje in uvajano tudi prisiljeno. Ti vrhovi so dobili svoja imena od severa, ker je sonce opoldne ravno nad njimi in nimajo zveze s čem »polnočnim«. Kermavner tudi trdi, da je mesta Rabelj skozinskoz italijansko. Toda lahko bi se bil pozanimal, da je še danes večina slovenskih ljudi, čeprav nimajo ničesar slovenskega, niti v cerkvi. In tudi prej ni bil Rabelj kljub rudniku nikoli nemški.

Kar je pri tem tragično, ni Kermavnerjeva nevednost, pač pa prepričanje, da je vse tuje, vse potvorbe in pačenja, že vnaprej zanesljivejše od slovenskega. Ta kompleks se mu je vtisnil že v podzavest, tako da se ga sploh več ne zaveda. Iz njega se v nekakšni onemoglosti poganja za tujim bliščem, brezmejnim čarom, pa ga iz zadušljivega ljubljanskega vzdušja, v katerega je priklenjen, ne more doseči. (Toda tudi Ljubljana je prav prijetno mesto in Rim, Pariz ali Dunaj pa lahko prav dolgočasni in zoprni.)

(Konec prihodnjič) —ul—

Prešernova proslava na slovenskih višjih srednjih šolah

V soboto 3. marca so slovenski dijaki višjih srednjih šol v Gorici imeli skupno Prešernovo proslavo, in sicer v kapeli malega semeništča, kjer imajo sedaj sedež slov. učiteljišče in gimnazija licej. Tema dvema zavodoma se je pridružila pri proslavi še slov. trgovska šola. Za to priložnost je bila velika semeniška kapela primerno ozvočena, kar je dokaj pripomoglo, da je proslava uspela.

Pri proslavi so dijaki in dijakinje učiteljišča sodelovali z izvedbo treh pesmi pod vodstvom prof. S. Jericija. Znova so dokazali, da so dober in uglašen zbor, ki ga pa v javnosti ne poznamo, ker nikjer ne nastopa. To je škoda! Poleg zbora z učiteljišča so s petjem sodelovale tudi dijakinje tečaja za vrtnarice. Teh ni prav veliko, vendar so pod vodstvom prof. Bandellijeve tudi one dobro zapele tri pesmi za uvod v proslavo.

Poleg pevskega programa so dijaki prispevali še recitacije Prešernovih pesmi (gimnazija licej ter trgovska šola), učiteljišče je izvajalo odlomek iz Mrakove drame Luč smrtnim bratom, vrtnarice so pa pripravile recital iz črtice pok. prof. Milana Bekarja Lovor in mirta, ki je po zadnji vojni izšla v goriški »Soči«. Gimnazijci in licejci so svoje recitacije iz Sonetnega venca dopolnili še z orisom zgodovinskih prilik v Prešernovem času.

Priznati je treba, da so se dijaki in njih mentorji potrudili, da bi proslava čim bolje uspela. To se jim je v dobri meri posrečilo, vendar je bil program nekoliko razvlečen in enoličen. V prihodnje bi ga bilo treba popestriti in skrajšati, pa morda povabiti tudi starše, ki jih letos ni bilo.

V nedeljo 11. marca ob 17.30 bo v župnijski dvorani v DOBERDOBU skioptično predavanje ob 200-letnici vzpona na Triglav pod naslovom

OJ TRIGLAV MOJ DOM

Avtorja diapozitivov sta Rudi Hönn in Jože Medvešček

»Primorska poje«

V nedeljo 4. marca se je v Miljah začela prireditev, ki je znana pod imenom »Primorska poje«. Pevski nastopi se odvijajo skozi ves mesec in skupine pojejo v raznih središčih Primorske na obeh straneh meje. Zbori se morajo priglasiti kot »laični« in ne sme izgledati, da je na njih kaj cerkvenega, kar je že lani vzbudilo precej prahu zlasti na Tržaškem.

Pobuda teh zborovskih nastopov je v povojnem času prišla nekoliko pozno na dan, saj stopa šele v »deseto pomlad«, kot smo videli nekje zapisano. Prve podobne revije se v namreč našem zamejstvu prirejajo že nad dvajset let.

Vsekakor je treba pobudo pozdraviti, saj je zajela velike obsege in se na njej letos predstavi preko sto zborov. Niso vsi zbori na zavidljivi višini, kajti vidi se, da vadijo nekateri samo za to priložnost, kar je seveda odločno premalo.

V Miljah ni posebno izstopal noben zbor, in je morda bolje tako, ter so se skupine počutile na več ali manj isti ravni. Organizacija je bila dobra in je gladko tekla. Zato vsa čast prirediteljem, ki so se zares potrudili in vložili nemalo žrtev, da se je tudi v Miljah enkrat zaslišalo naše množično petje.

Naj za kroniko še povemo, da so v Miljah nastopili sledeči zbori z Goriškega: mešani zbor iz Štmavra (G. Devetak), mešani zbor »Štandrež« (M. Špacapan), moški zbor »Paglavec« iz Podgore (M. Ciglič) ter ženski zbor iz Štandreža (S. Benko).

Beograjski zbor »Collegium musicum« v Gorici

V nadaljevanju letošnje glasbene sezone, ki jo prirejajo Glasbena matica, ZSKP in SPZ, bo v torek 13. marca nastopil v deželnem Avditoriju v Gorici priznani zbor »Collegium musicum« iz Beograda. Nastal je leta 1971 kot akademski zbor in sodi danes v vrhove zborovskega petja v Jugoslaviji. Nastopa doma in v tujini, na raznih mednarodnih tekmovanjih pa je prejel že številne nagrade in priznanja. Med drugim je veliko nastopal v Franciji in Mehiki, poleg tega pa še v Aziji in drugod.

Leta 1972 je prejel prvo nagrado v kategoriji za polifonsko petje v Arezzu, naslednje leto pa prvo nagrado na mednarodnem tekmovanju v Llandolleenu na Škotskem. Zbor vodi dirigentka Darinka-Matić-Marović, ki vodi zbor od njegove ustanovitve dalje.

Beograjski zbor bo na svojem goriškem koncertu predvajal polifonske, umetne in druge skladbe. Med skladatelji polifonskega obdobja naj omenimo Lukačiča, Festo, Lassa in T. da Victoria. V drugi polovici prvega dela pa bo jugoslovanski ansambel odpel vrsto pravoslavnih liturgičnih skladb. V drugem delu, ki obsega srbske umetne skladbe in narodne priredbe, bo Collegiun musicum izvedel tudi dve slovenski skladbi: Lajovčevo Pastirički in Vrabčevo uspavanko.

Gotovo bodo goriški ljubitelji zborovskega petja v velikem številu prihiteli v Avditorij, da ne bi zamudili tako zanimivega in obetajočega pevskega koncerta.

Dve smrti v Števerjanu

V preteklem februarju smo pokopali dve faranki, ki sta bili stari skoraj 90 let. 6. februarja je umrla Albina Koren vd. Velišček, 20. februarja pa Gizela Komjanc.

Pokojna Albina je bivala v Ščednem. Bolnišnice sploh ni poznala. Tudi če je bila zadnje čase bolehna, je hotela ostati doma. Sin Remigij ji je skrbno stregel in pomagal do konca. Hotela je zatisniti oči v domačem kraju, med domačimi ljudmi, kjer je živela, delala, garala, trpela. Sinu Remigiju gre pohvala za postrežbo in toplo sožalje.

Pokojna Gizela Komjanc je nad 40 let živela na Klancu. Prišla pa je iz Gor. Cerovega, kjer je bila gospodinja pri župniku Alojziju Muliču. Po njegovi smrti se je preselila v Števerjan in bila kot hišna pomočnica pri Klanjščkovih na Klancu. Iz te hiše je bil tudi pok. duhovnik Franc Klanjšček. Gizela je pomagala na kmetiji Avguštinu, ki je postal gospodar. Kot skrbni in pridni gospodinji ji je pustil dosmrtni užitek. Ostala je tam do smrti, čeprav so sedaj gospodarji Maraževi. Rada je prebirala knjige. Vsako leto je kupila mohorjevke, naročena je bila na Katoliški glas in na Družino. Dokler je mogla, je tudi rada romala, podpirala je razne dobrodelne ustanove in domačo cerkev. Odkar ni več mogla sama v cerkev, je mesečno na domu prejemala obhajilo za prve petke. Ko ga je zadnjič prejela 2. februarja, je izrazila željo, da bi se že rada preselila v večno domovino. Želja se ji je izpolnila. K pogrebu so prišli v lepem številu rojaki iz Gor. Cerovega. Bog naj ji bo bogat plačnik za vse dobro, ki ga je naredila. Iz nebeške domovine naj prosi za našo števerjansko župnijo. - *A. P.*

★

Šport

PRVENSTVO MOŠKE C LIGE

Mogliano Veneto - Olympia 3 : 0

(15 : 4, 15 : 10, 15 : 13)

V prvem povratnem kolu prvenstva moške C lige je goriška Olmpvia doživela ponoven neuspeh. Tokrat ji je na nasprotni strani mreže stala izkušena in izredno pripravljena šesterka iz Mogliana Veneta. Že pred tekmo so domačini veljali za nesporne favorite, saj zasedajo sam vrh lestvice. Tekma je le potrdila ta predvidevanja.

V prvem nizu so domačini prepustili goriškim gostom le bore štiri točke. Priča smo bili izvrstnim kombinacijam ob mreži, ki so se vsakikrat zaključile uspešno. V drugem in tretjem setu se je pa slika na igrišču popolnoma spremenila, saj so gostje kaj kmalu razumeli, da bodo lahko kaj več dosegli le z izredno borbenostjo in prizadevnostjo. Domačini so vodili že s šestimi točkami razlike, ko so jih slovenski odbojkarji ujeli na desetici. Več pa se ni dalo doseči proti tako razigranemu nasprotniku.

Višek tekme pa je bil prav gotovo tretji set, ko je Olympia vodila do trinajstice in je že vse kazalo, da bo dosegla častno točko. Prav v teh trenutkih pa so domačini pokazali vse svoje vrline in seveda zmagali tudi tretji ter končni niz, čeprav jim je pri tem pomagala tudi sodnikova napaka. Vsekakor pa je bil ta poraz, čeprav morda pregrenak, lepa izkušnja za naše odbojkarje.

Za Olympio so igrali: Antonič, Cotič M. in Š., Malič, Kuštrin, Soban, Ferfolja, Špacapan, Bagon.

Prihodnjo soboto bo Olympia nastopila v domači telovadnici na Kornu proti zgoniškemu Krasu in sicer ob 18.30 - *F. B.*

Med otroškimi zbori, ki so nastopili 8. decembra lani v Katoliškem domu v Gorici na Mali Cecilijanki, je bil tudi zbor iz Plešivega pri Krminu. Vodi ga učiteljica Anka Černic

SKPD »MIRKO FILEJ« - GORICA

vabi na predavanje, ki bo v **nedeljo 11. marca ob 16.30** v Katoliškem domu. G. Vinko Zaletel s Koroškega bo prikazal v sliki in besedi

ČESTOHOVO, KRAKOV IN AUSCHWITZ

Vabljeni vsi, zlasti pa še oni, ki se bodo letos v juliju udeležili potovanja in romanja na Poljsko.

OBVESTILA

Postni govori na radiu Trst A so vsak torek in petek ob 15,35. V petek 9. marca govori župnik Anton Lazar: »Postimo se, skesajmo se in se spreobrnimo, Gospod nam bo odpustil grehe«; v torek 13. marca pa g. Tone Bedenčič: »Bog noče smrti grešnika, ampak da se spreobrne in živi.«

Nabirka za Alojzijevišče bo na kvatrno nedeljo v postu (11. marca) ali kako drugo postno nedeljo pri slovenskih mašah v goriški nadškofiji. Vsem darovalcem Bog povrni!

Slovenska skupnost na Goriškem vabi na pokrajinski kongres, ki bo v soboto 17. marca ob 19.30 v Avditoriju, ul. Roma.

Priprava na krščanski zakon bo na Občinah v Marijanišču z začetkom v sredo 21. marca ob 20.15. Nadaljnji spored bo javljen z vabili, ki jih bodo delili po župnijah. Krščanski zakon zahteva resno pripravo, zato je tečaj obvezen. Drugega tečaja letos ne bo, zato je nujno, da se ga zaročenci udeležijo.

Tečaj o socialni problematiki. Slovenska Vincencijeva konferenca v Trstu prireja tečaj o socialnih problemih in oskrbi 15., 22. in 29. marca ob 17.30 na sedežu v ul. San Nicolò 31/II. Predavali bodo socialni izvedenci. Vabljeni vsi, ki jih ta problem zanima.

V Društvu slov. izobražencev v Trstu bo prihodnji ponedeljek ob 20.15 govoril urednik Družine dr. Franček Križnik. Najavljen je govor na temo »Duh in revolucija«, s katerim je predavatelj nastopil na nedavnem uspelem teološkem tečaju v Ljubljani. Predavanje bo v ul. Donizetti 3.

Slovenski kulturni klub vabi na sobotni večer, ki bo 10. marca v Peterlinovi dvorani Slovenske prosvete v ul. Donizetti 3. Tomaž Simčič bo prikazal svoje diapozitive od vsepovsod z glasbenim komentarjem. Začetek ob 19.30.

Kazalište »Komedija« iz Zagreba bo predvajalo v okviru SSG iz Trsta glasbeno komedijo Josepha Steina »Goslač na strehi« in sicer: *v Gorici v četrtek* 15. marca ob 20.30 v gledališču Verdi; *v Trstu* v petek 16. marca ob 20.30, v soboto ob 20.30 ter v nedeljo 18. marca ob 16. uri v Kulturnem domu. Predstava je v abonmaju.

SSG iz Trsta nastopi v Kulturnem domu z igro Bertolda Brecht »Mati korajža in njeni otroci« v četrtek 8. marca ob 18.30 izven abonmaja, v petek 9. marca ob 20. uri abonma red I.

V Boljuncu bo SSG iz Trsta uprizorilo v nedeljo 11. marca ob 17. uri v gledališču »F. Prešeren« (nedeljski abonma) igro Miroslava Krleže »Leda«.

INAIL razpisuje natečaj za 800 šolskih podpor v korist sinovom in sirotam ponesrečenih na delu, ki se želijo usposobiti v kakem poklicnem delu. Podpore so po 300.000 lir vsaka. Čas za prijavo zapade 30. marca letos. Zainteresirani lahko dobijo vsa podrobna navodila na sedežu INAIL (Državna ustanova za ponesrečene na delu).

Koprska TV postaja je v sodelovanju z agencijo Alpe-Adria razširila tedenski program slovenskih oddaj in je s petkom 2. marca pričela redno oddajati dvakrat tedensko slovensko »Odprto mejo«. Ta oddaja bo torej vsak torek in petek ob 19.30, oktobra pa predvidevajo, da bo petkrat tedensko in kasneje redno vsak večer.

Nova knjiga. Pri Slovenski kulturni akciji v Argentini je izšla knjiga Jožeta Krivca »Pij, fant, grenko pijačo«. Na voljo je še nekaj izvodov in sicer broširani po 5.000 in vezani po 6.500 lir.

DAROVI

Za katoliški tisk: A. B. 5.000 lir.

Za cerkev sv. Ivana v Gorici: Vida Rojc v spomin Pepija Markoviča 5.000 lir.

Za cerkev v Števerjanu: sosedje namesto rož na grob pok. Gizele Komjanc 15.000 lir.

N. N., Gorica: za Alojzijevišče in za svetišče na Sv. gori po 10.000, za Katoliški glas 5.000 lir.

Neimenovana z Vrha: namesto cvetja na grob pok. Mariji Vižintin, Vrh 30 za Alojzijevišče 4.000, za Katol. glas 3.000 lir.

Namesto cvetja na grob pok. Stankota daruje družina Vidoni za potrebe domače cerkve in v sklad Katoliškega glasa po 15.000, za lačne po svetu pa 10.000 lir. V isti namen daruje Anica Stefanič za potrebe domače cerkve 5.000 lir.

V spomin družin Gabrijelčič-Daneu daruje družina A. Daneu, Trst, za Katoliški glas 10.000 lir.

Za cerkev na Občinah: družina Ivo Sosič v spomin pok. Vojka Kralja 10.000; ista družina v isti spomin za Finžgarjev dom 5.000; družina Sclip v spomin pok. mame Gelinde Nosella 15.000; družina Daneu Ane, Trst, v spomin pok. druž. Gabrijelčič 20.000; isti v spomin pok. druž. Daneu 20.000; Terezija Škerlavaj namesto cvetja na grob pok. Vincenca Škerlavaja 10.000; družina Škerlavaj v spomin pok. očeta in moža Vincenca 10.000; Lojzka Peterlin ob tretji obletnici smrti našega nepozabnega moža in očka Jožeta Peterlina 50.000; družina Peter Škabar v spomin pok. strica Stanota Vaclika 10.000; razni 21.600 lir.

V okviru koncertne sezone GM, ZSKP in SPZ bo **v torek 13. marca ob 20.30** v Avditoriju v Gorici koncert pevskega zbora

COLLEGIUM MUSICUM iz Beograda

Na sporedu so polifonske, umetne in narodne pesmi. Vabljeni!

Za skupnost Družina na Občinah: župnija sv. Roka v Nabrežini 100.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Maks Šah v počastitev pok. Erminije Ronko 10.000; N. N. v spomin Pierine Blasina 10.000 lir.

Za kapelo p. Leopolda pri Domju: Antonija Bolčič, Trst 10.000; Marija Perhavc, Trst 20.000; Karla Marcatti, Trst 10.000; družina Brajnik, Log 5.000; Tomaž Mejak, Pulje 6.000; Mery Bizjak, Trst 10.000; Mary Bole, Trst, v spomin Nine Venutti-Pouh 10.000; O. M., Rojan, ob poroki nečaka Franka 10.000; N. N., Trst 25.000; N. N., Domjo 10.000; N. N., 20.000; N. N. 10.000; N. N. 10.000; N. N. 10.000; N. N. 10.000; N. N. 5.000; N. N. 4.000; N. N. 10.000; E. Ž., Trst 10.000 lir.

Za novo telovadnico v Gorici: Ana in Malka namesto cvetja na grob teti Heleni 40.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

●

■ V predmestju Turina je policija presenetila dva terorista. Prišlo je do streljanja, pri čemer sta bila oba ubita. Fant Matteo Caggegi je imel komaj 20 let. Njegov oče prestaja zaradi umora in ropa dosmrtno kazen. Dekle je Barbara Azzaroni, stara 28 let, po poklicu učiteljica.

Radio Trst A

Časnikarski programi ob nedeljah: Poročila ob 8., 12., 19.; kratka poročila ob 11., 14.; novice iz Furlanije-Julijske krajine ob 11., 14., 19.15. Ob 8.30 kmetijska oddaja, ob 9. uri sv. maša.

Časnikarski programi od ponedeljka do sobote: Poročila ob 7., 10., 13., 15.30, 19. Kratka poročila ob 9., 11.30, 17., 18. Novice iz Furlanije-Julijske krajine ob 8., 14., 19.15.

Spored od 11. do 17. marca 1979

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Oddaja o Benečiji. 10.30 Utripi prosvetnega življenja. 11.05 Mladinski oder: »Jurij Kozjak, slovenski janičar«. 11.35 Nabožna glasba. 13.00 Ljudje pred mikrofonom. 13.20 Poslušajmo spet. 15.00 Nedeljsko popoldne.

Ponedeljek: 8.05 Jutranji almanah. 9.30 Vroči svinec. 10.05 Koncert. 11.00 To je bila zabava. 11.35 Radi smo jih poslušali. 12.00 Prizori iz zdravniške ambulante. 12.20 Vesela glasba. 12.45 Pristopanje... 13.15 Slovenski samospevi. 13.30 Socialna problematika. 14.10 Kulturna beležnica. 14.20 Glasbeni ping pong. 16.30 Žive povestice. 17.05 Prvo dejanje opere »Ekvinokcij«. 17.30 Orkestri lahke glasbe. 18.05 Čas in družba. 18.20 Klasični album.

Torek: 8.05 Ženska stran neba. 9.30 Filološki utrinki. 10.05 Oddaja za šole. 10.15 Koncert. 11.00 A. Rebula: »Divji golob«. 11.35 Z glasbo po svetu. 13.15 Zborovska glasba. 14.10 Literarni utrinki. 14.20 Od prvih uspehov do danes. 15.00 Mladi izvajalci. 15.35 Postni govor. 16.30 Čudoviti otroški svet. 17.05 Opera »Ekvinokcij«. 17.40 Lahka glasba. 18.05 Problemi slovenskega jezika. 18.20 Klasični album.

Sreda: 8.05 Koder teče, ondod moči. 9.30 Nekdanji avtorji. 9.40 Iz zborovske zakladnice. 10.05 Koncert. 10.45 Oddaja za prvo stopnjo osnovne šole. 11.00 Ljudje in dogodki. 12.00 Radio klopotača. 12.20 Glasba. 13.15 Naši zbori. 14.10 Mladi pisci. 14.20 Kličite Trst 31065. 16.30 Otroci pojo. 17.05 Opera »Ekvinokcij« Marjana Kozine. 17.30 Lahka glasba. 18.05 »Edini«, radijska drama, izvaja Radijski oder.

Četrtek: 8.05 Jutranji almanah. 9.30 Družina v sodobni družbi. 10.05 Koncert. 10.45 Oddaja za šole. 11.05 A. Rebula: »Divji golob«. 11.35 Iz revij in glasbenih komedij. 13.15 Cecilijanka 1978. 13.45 Gospodarska društva v deželi. 14.10 Danes bomo govorili o... 14.30 Glasbene oblike in izrazi. 15.35 Lahka glasba. 16.30 Kje je napaka? 17.05 Mi in glasba. 18.05 Epigram. 18.20 Operna glasba.

Petek: 8.05 Ženska stran neba. 9.30 Iz zapiskov Josipa Tavčarja. 10.05 Koncert. 10.30 Drugorazredne narodnosti v Italiji. 11.00 Oddaja za šole. 12.00 V starih časih. 12.30 Iz operet. 12.45 Pristopanje... 13.15 Letošnja Primorska poje. 14.10 Mladi znanstveni raziskovalci. 14.20 Gremo v kino. 15.35 Postni govor. 16.30 Otroški vrtiljak. 17.05 Mi in glasba. 18.05 Po sledovih izumrlih živali. 18.20 Operna glasba.

Sobota: 8.05 Radijski trim. 10.05 Koncert. 11.35 Na goriškem valu. 13.15 Slovenske ljudske pesmi. 14.10 Dva kraja v šestih slikah. 14.40 Vse lépo, vaš Peter! 16.30 Odprimo knjigo pravljic. 17.05 Mi in glasba. 18.05 »Bratomor na Hetavi«. Radijski oder. 18.45 Vera in naš čas.

Za Krasom še Brda?

Da bo načrtovana industrijska cona na Krasu uničila tamkajšnje slovenstvo, si nihče ne dela več utvar. Kaka globalna zaščita Slovencev v duhu Osima postaja vedno bolj neverjetna. Novo pa je, da bodo z gradnjo jezu na Soči pri Gorici uničili tudi briške vinograde. Za jezom naj bi se nabralo tri milijone kubičnih metrov vode, ki bi z izhlapevanjem ovlažila ozračje bližnjih Brd, od Pevme do Oslavja in Števerjana. Vlaga v zraku bi hudo prizadela vinograde in kakovost vin, ki sodijo med najboljša v Italiji. Tako bi bilo konec briškemu tokaju, sivemu pinotu in še kaki vrsti.

Da ne gre samo za zamisel, dokazuje dejstvo, da je Rim nakazal za granjo jezu na Soči že deset milijard. Pobudnik gradnje pa je seveda občina Gorica, ki je že v primeru Štandreža pokazala, koliko ji gre za življenjske koristi domačinov. Kadar gre za slovensko zemljo, so italijanske stranke izredno velikodušne z razlaščanjem obstoječih kmetijskih dejavnosti.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 100 lir, osmrtnice 150 lir, k temu dodati 14 % davek IVA.

Odgovorni urednik: *msgr. Franc Močnik*
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo